Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie

BCZ CBL

Confédération Belge de l'Industrie Laitière

Jaarverslag 2025

Werkingsjaar 2024

INHOUD

1. OVER BCZ 3

2. ECONOMISCHE SITUATIE IN DE ZUIVEL IN 2024

2.1. WERELD

2.1.1. 1,7 % meer melk in 2024 6

2.1.2. Extra koemelk vooral in India, EU en China 7

2.1.3. Boternoteringen blijven op recordhoogte 9

2.1.4. Wereldzuivelhandel neemt opnieuw toe 11

2.1.5. Chinese vraag naar zuivel blijft dalen 12

2.2. EUROPESE UNIE

2.2.1. Melkleveringen opnieuw licht positief 14

2.2.2. Heterogene langetermijnevolutie melkaanvoer 15

2.2.3. Daling aantal melkkoeien versnelt 17

2.2.4. Schaalvergroting melkveehouderij zet zich voort 17

2.2.5. Zuivelverbruik evolueert overwegend positief 18

2.2.6. EU zuivelvoorraden blijven stabiel 20

2.2.7. EU uitvoer naar derde landen blijft hoog 20

2.2.8. Zelfvoorzieningsgraad daalt licht 21

2.2.9. Geen publieke voorraden 22

2.3. BELGIE

2.3.1. Aantal melkkoeien neemt af 26

2.3.2. Aantal melkleveraars blijft verder dalen 26

2.3.3. Melkleveringen nemen af t.o.v. vorig jaar 28

2.3.4. Gemiddelde melklevering stijgt verder met 3,5% 30

2.3.5. Vetgehalte daalt, eiwitgehalte blijft constant 32

2.3.6. 20% van Belgische leveraars levert meer dan 1.000.000 liter 33

2.3.7. Gemiddelde melkprijs van €49,62 per 100l in 2024 34

2.3.8. Biologische melkproductie daalt 36

2.3.9. Impact blauwtong op kwaliteit rauwe melk blijft beperkt 37

2.3.10. Melkverwerking 38

2.3.11. Meer kaas en verse zuivel 38

2.3.12. Thuisverbruik zuivel stijgt over hele lijn 41

2.3.13. Vetvalorisatie bereikt recordhoogtes 42

2.3.14. Omzet stijgt, investeringen dalen 43

2.3.15. Handelsbalans blijft positief 44

2.3.16. Groter aandeel aan BE zuivel blijft binnen de EU 49

2.3.17. Buurlanden blijven belangrijkste exportbestemmingen 51

2.3.18. De uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk stijgt 52

1. OVER BCZ

De Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie (BCZ) is de beroepsvereniging van de zuivelindustrie in België. De leden van BCZ, de zuivelondernemingen, halen melk op bij de boer en/of verwerken die tot lekkere en gezonde zuivelproducten van bij ons met respect voor duurzaamheid.

De kern van de werking van BCZ is de ondersteuning van de zuivelondernemingen. Dit doet BCZ zowel via informatie- en adviesverlening, individuele en collectieve dienstverlening, en belangenbehartiging in de ruime zin voor uiteenlopende domeinen (Figuur 1). Zo neemt BCZ op constructieve wijze deel aan het maatschappelijk debat over onderwerpen waar melk en zuivelproducten aan de orde zijn, zoals voedselveiligheid, gezonde voeding en duurzaamheid. Daarnaast zet BCZ sterk in op samenwerkingen met oa landbouworganisaties (bv binnen de brancheorganisatie MilkBE) en promotie-organen (VLAM, Apaq-W, European Milk Forum). Uiteraard bundelt BCZ de krachten met zowel nationale, Europese als internationale (zuivel) federaties om efficiënt en doelgericht te werk te gaan.

Meer info over onze werking https://bcz-cbl.be/

Figuur 1 Werkdomeinen BCZ

Nagenoeg alle zuivelbedrijven in België zijn lid van BCZ (situatie op 01.05.2025)

- Agral S.A. - Courcelles
- Arla Foods Belgium - Welkenraedt
- A-Ware Dairy Products Belgium – Tielt
- Bel Belgium S.A. – Braine l'Alleud
- Beurre Plaquette - Houyet
- Biomelk Vlaanderen C.V.B.A. – Westouter
- Capra N.V. – Halen
- Castle Ingredients S.A. - Plombières
- Chimay Fromages S.C. – Chimay
- Coferme S.C. – Bailleux
- Danone N.V. – Brussel
- Dairy Food Group - Zonhoven
- De Zuivelarij - Berlare
- Eurofit S.A. – Liège
- Farmel Dairy België – NL Emmeloord
- Flandrien - Wervik
- FrieslandCampina Belgium N.V. – Aalter
- Groupe Loicq – Chevrardennes - Nivelles
- Inex N.V. – Bavegem
- Lactalis Belgique – Brussel
- Laiterie des Ardennes CVOA – Recogne
- Luxlait A.A. – Mersch - Luxembourg
- Mathot – Celles Houyet
- MIK – Pur Natur N.V. – Kruishoutem
- Mikka - Deinze
- Milcobel - Kallo
- Mondelez Belgium SPRL - Namur
- Savencia Fromage & Dairy Benelux N.V. - Brussel
- Schreiber Foods Belgium SPRL – Anhee
- St. Paul - Lokeren
- Terre de Fromages - Herve
- Vache Bleue - Witterzee
- Vonk Culinary Cheese - Zonhoven
- Vreugdenhil - Nijkerk
- Yakult Belgium N.V. – Brussel

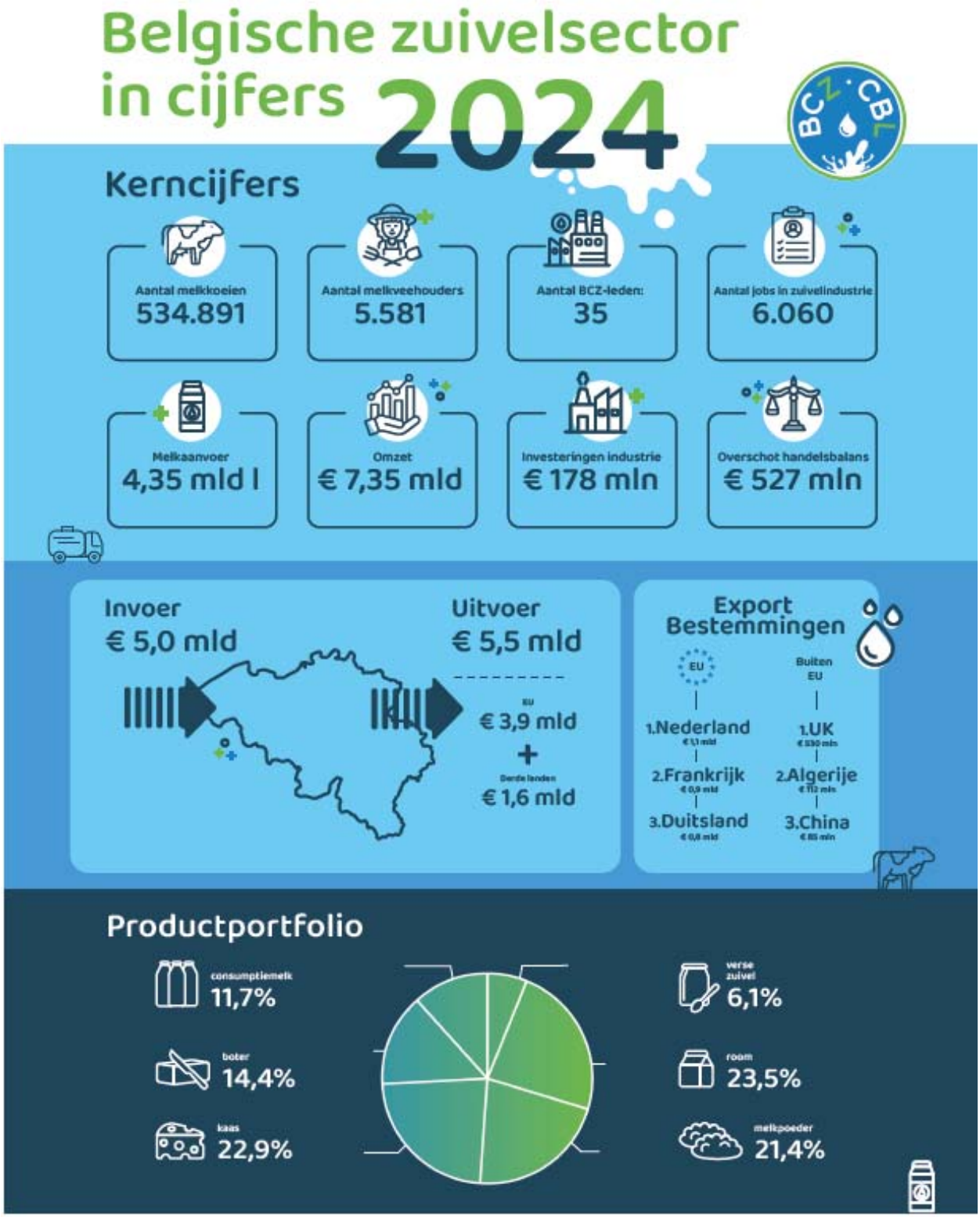
Belgische zuivelsector in cijfers 2024
Kerncijfers
Aantal melkkoeien
534.891
Aantal melkveehouders
5.581
Aantal BCZ-leden:
35
Aantal jobs in zuivelindustrie
6.060
Melkaanvoer
4,35 mld l
Omzet
€ 7,35 mld
Investeringen industrie
€ 178 mln
Overschot handelsbalans
€ 527 mln
Invoer
€ 5,0 mld
Uitvoer
€ 5,5 mld
EU
€ 3,9 mld
+
Derde landen
€ 1,6 mld
Export Bestemmingen
EU
1.Nederland
2.Frankrijk
3.Duitsland
Buiten EU
1.UK
2.Algerije
3.China
Productportfolio
consumptiemelk
11,7%
boter
14,4%
kaas
22,9%
verse zuivel
6,1%
room
23,5%
melkpoeder
21,4%

2. ECONOMISCHE SITUATIE IN DE ZUIVEL IN 2024

2.1. WERELD

2.1.1. 1,7% meer melk 2024

De jaarlijkse gemiddelde groei van de wereldmelkproductie lag de afgelopen 10 jaar op 2,2%, met pieken in 2014 en 2020. Met 10 miljard liter (+1,1%) lag de toename van de melkproductie in 2022 duidelijk onder het meerjarig gemiddelde. 2023 lag in lijn met het gemiddelde. Voor **2024** (+16 mia liter) bevindt de groei zich met 1,7% opnieuw onder dit tienjarig gemiddelde.

Wereldmelkproductie per diersoort

(in miljoen ton)	2000	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Koemelk	492	599	670	748	761	766	782	791
Buffelmelk	67	93	109	133	138	143	147	-
Geitenmelk	14	18	19	21	21	21	21	-
Schapenmelk	8	10	10	10	11	10	10	-
Andere	2	4	4	4	4	4	4	-
ALLE MELK	584	723	809	914	934	944	965	981

- : niet beschikbaar
Bron: IDF - World Dairy Situation (2023: voorlopig, 2024: raming)

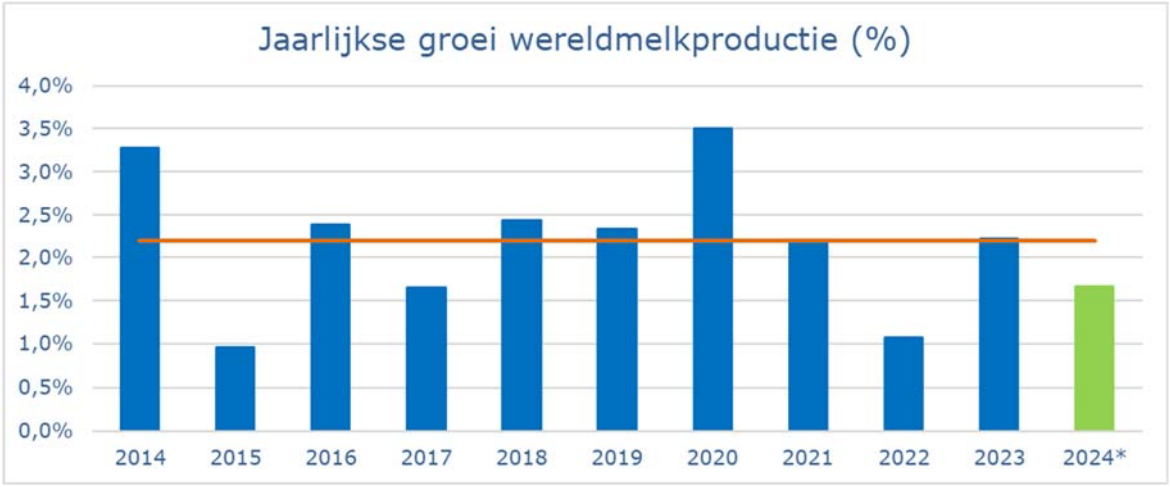

Voor **2025** wordt verwacht dat de melkproductie op wereldniveau licht zal toenemen t.o.v. die van het afgelopen jaar, onder meer door gunstige voederkosten en verbeterde weersomstandigheden. Er worden wel aanzienlijke regionale verschillen verwacht. In het eerste kwartaal van 2025 zien we al dat de melkleveringen in exporterende regio's als de VS, Nieuw-Zeeland en Zuid-Amerika hoger liggen dan vorig jaar, terwijl de productie in Europa licht daalt. Het Westen van de VS kampt echter met een uitbraak van vogelgriep bij melkvee met mogelijk een impact op de productie, dus is voorzichtigheid geboden bij het maken van voorspellingen.

2.1.2. Extra koemelk vooral in India, EU en China

Ook in **2024** blijft de EU met 157 mio ton de grootste melkproducent, gevolgd door India (131 mio ton) en de VS (102 mio ton). In 2023 zagen we in de VS een duidelijke afname van de productiestijging t.o.v. wat vroeger gebruikelijk was. In 2024 is zelfs een lichte daling waar te nemen. Ook in India neemt de productiestijging van koemelk net als vorig jaar sterk af, maar toch klokt deze nog af op +2,6 mio ton. Ook in China neemt de groeisnelheid af ten opzichte van vorig jaar, al komt ook hier met ruim 1 mio ton opnieuw een behoorlijke absolute hoeveelheid melk bij. Tot slot komt er ook 1,3 mio ton bij in de EU. Samen zorgen deze drie regio's voor meer bijna de helft van de wereldwijde toename. Verder zien we toenames in Nieuw-Zeeland, Japan, het VK, Canada, Mexico, en Brazilië. De enige regio's met minder melk dan vorig jaar zijn de VS, Australië, Oekraïne, en Argentinië.

Voor de EU wordt in **2025** een kleine daling verwacht in volume. Deze wordt met name veroorzaakt door een daling van het aantal melkkoeien, aangescherpte milieuregels, en de aanhoudende druk van dierziekten zoals blauwtong. Over de eerste vier maanden van 2025 rapporteren de VS een stijging van de leveringen met 0,9%, in Nieuw-Zeeland bedraagt deze 0,2%, en in Argentinië zelfs 11,9%. De meeste ruimte voor productiegroei ligt echter in landen als India, Pakistan, en regio's als Sub-Sahara-Afrika. Deze inschattingen zijn uiteraard aan heel wat onzekerheden onderhevig.

Melkproductie in de wereld naar verschillende landen

(in 1.000 ton)	2010	2015	2020	2023	2024	% 24/23
EU-28	149.938	162.870	-			
EU-27 (zonder VK)	-	-	154.161	155.420	156.786	0,9
Verenigd Koninkrijk (VK)			15.680	15.538	15.716	1,1
Noorwegen	1.555	1.605	1.542	1.432	-	-
Zwitserland	4.080	4.043	3.781	3.739	-	-
Ijsland	134	158	163	163	-	-
Rusland	31.847	30.781	32.226	33.800	34.074	0,8
Oekraïne	10.977	10.584	9.258	6.900	6.500	-5,8
Wit-Rusland	6.595	7.044	7.765	7.980	8.050	0,9
Servië	1.507	1.546	1.539	1.384	-	-
Australië (1)	9.373	9.971	9.124	8.627	8.610	-0,2
Nieuw-Zeeland (2)	17.895	21.568	22.339	21.132	21.893	3,6
Canada	8.434	8.773	10.035	10.265	10.340	0,7
USA	87.463	94.636	101.253	102.679	102.454	-0,2
Mexico	10.997	11.736	12.750	13.333	13.500	1,3
Argentinië	10.600	11.552	11.445	11.665	10.908	-6,5
Brazilië	29.948	35.648	36.376	36.777	37.224	1,2
Chili	2.606	2.659	2.742	2.600	-	-
Uruguay	1.910	2.315	2.272	2.300	-	-
Venezuela	2.436	2.292	2.762	2.524	-	-
China	35.756	31.798	34.400	41.970	43.000	2,5
Japan	7.721	7.379	7.438	7.298	7.357	0,8
India	54.903	73.645	108.307	128.575	131.172	2,0
Israël	1.290	1.422	1.584	1.623	-	-
Turkije	12.419	16.934	21.749	19.962	-	-
Pakistan	12.906	15.529	18.686	20.880	-	-
Iran	9.100	8.430	7.509	7.497	-	-
Uzbekistan	6.120	8.995	10.930	11.944	-	-
Zuid-Afrika	2.851	3.273	3.532	3.440	-	-
Totaal Koemelk	**610.539**	**676.917**	**748.129**	**782.083**	**793.814**	1,5
Buffelmelk	93.090	109.246	132.650	147.022	-	-
Schapen, geiten, ….	31.297	31.988	35.843	-	-	-
Totaal melkproductie	**734.926**	**818.151**	**914.647**	**964.460**	**978.927**	1,5

(1) melkjaar tot eind juni volgend jaar

(2) melkjaar tot eind mei volgend jaar

Bron: AMI

2.1.3. Boternoteringen blijven op recordhoogte

2024 werd gekenmerkt door een herwaardering van melkvet, die vooral aangedreven werd door een verhoogde vraag. Dat weerspiegelt zich in het verloop van de noteringen van het afgelopen jaar, waarbij een duidelijk verschil merkbaar is tussen boter en volle melkpoeder enerzijds, en magere melkpoeder anderzijds.

De wereldmarktprijs voor **boter** startte 2024 aan 4.750 USD/ton in januari en kende een enorme stijging gedurende het hele jaar, waarbij hoogtes tot 7.000 USD/ton werden bereikt in de zomer. Nadien schommelde de prijs, maar hij bleef nooit lang onder dat niveau. Globaal werd op jaarbasis een stijging van maar liefst 35% gerealiseerd. In het eerste kwartaal van 2025 bleef de prijs schommelen rond 6.750 USD/ton, een stijging van 5% t.o.v. vorig jaar.

Magere melkpoeder volgde een gematigdere en prijsevolutie dan boter en startte op 2.500 USD/ton, om dit ongeveer aan te houden tot de zomer. In de tweede jaarhelft nam de prijs toe tot hoogtes van 2.800 USD/ton. Op jaarbasis kwam dit neer op een daling van -2% tegenover vorig jaar, toen de prijzen hoog begonnen maar een flinke duik namen. In het eerste kwartaal van 2025 schommelen de prijzen rond 2.550 USD/ton, ofwel +4% ten opzichte van 2024.

Volle melkpoeder kende net als boter een nagenoeg onophoudelijke stijging, al zij het iets minder uitgesproken. De prijs startte 2024 aan 3.300 USD/ton, en steeg tot 3.700 USD/ton in het najaar. De prijs blijft haar geleidelijke stijging aanhouden in het eerste kwartaal van 2025, met waardes van 4.125 USD/ton (+25%).

Wereldzuivelmarkt - Gemiddelde prijzen 1994-2025
(USD/t) (1)

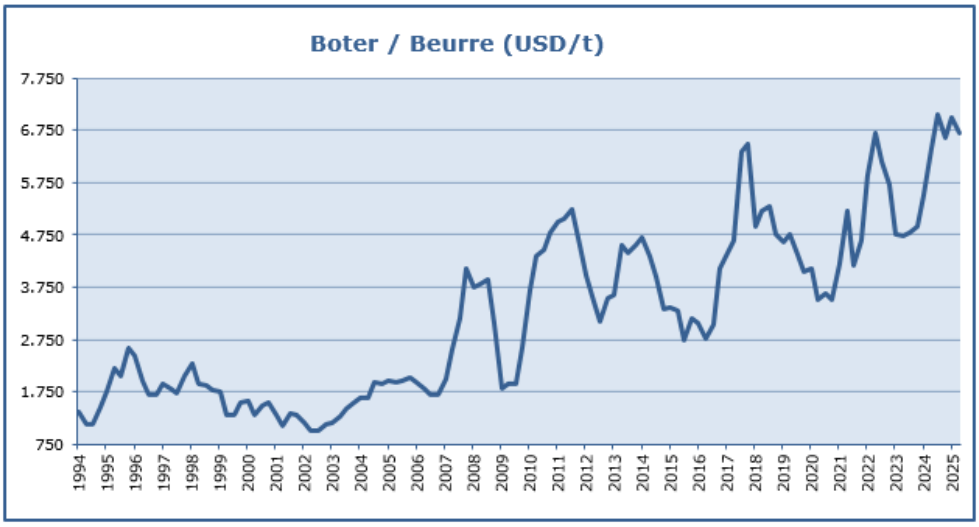

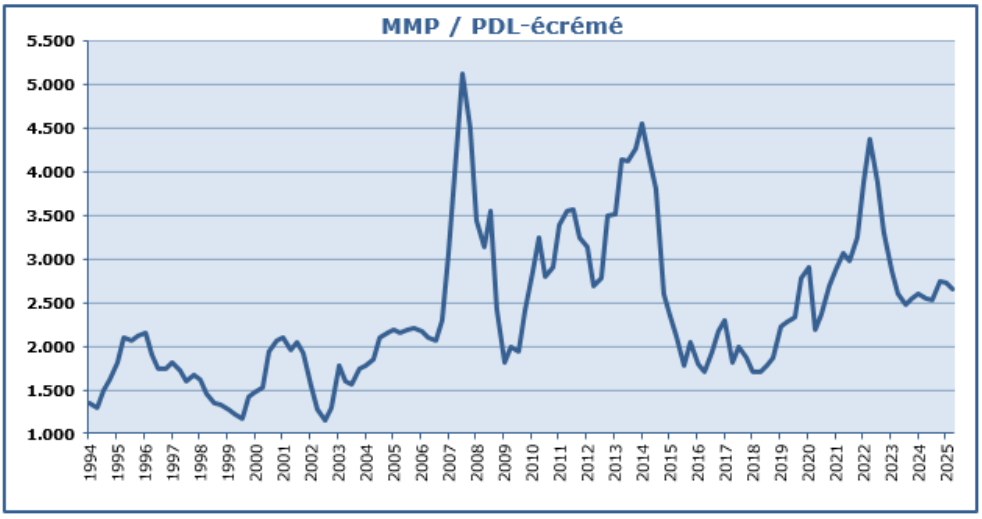

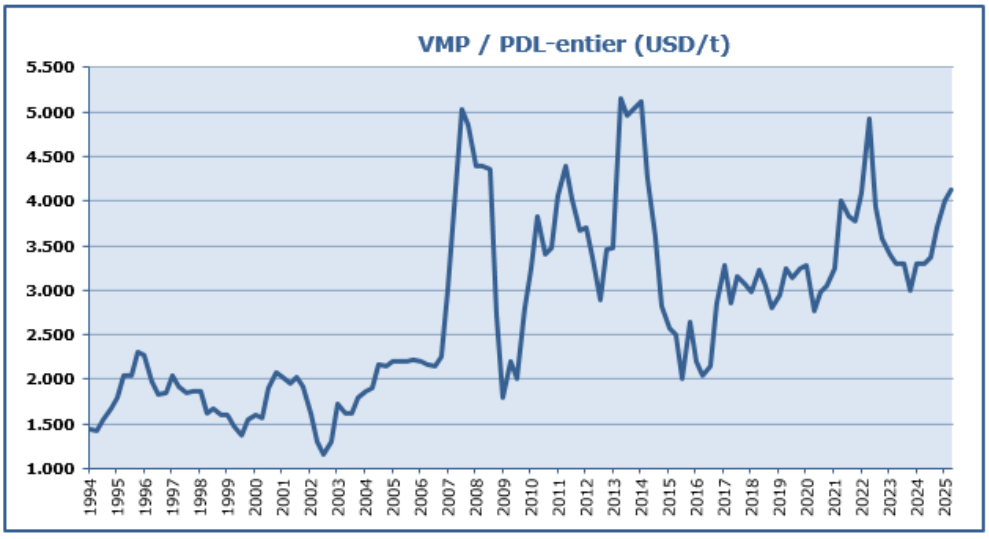

Bron/Source: ZMB/AMI
(1) F.O.B. West-Europese havens / F.O.B. ports Europe occidentale

2.1.4. Wereldzuivelhandel neemt opnieuw toe

De wereldhandel, uitgedrukt in melkequivalenten, kende in 2022 voor het eerst sinds lange tijd een daling. In 2023 volgde nog eens verdere daling. Voor 2024 wordt opnieuw een stijging opgetekend, namelijk met 2,6%. In totaal werd er 10,8 mio ton verhandeld.

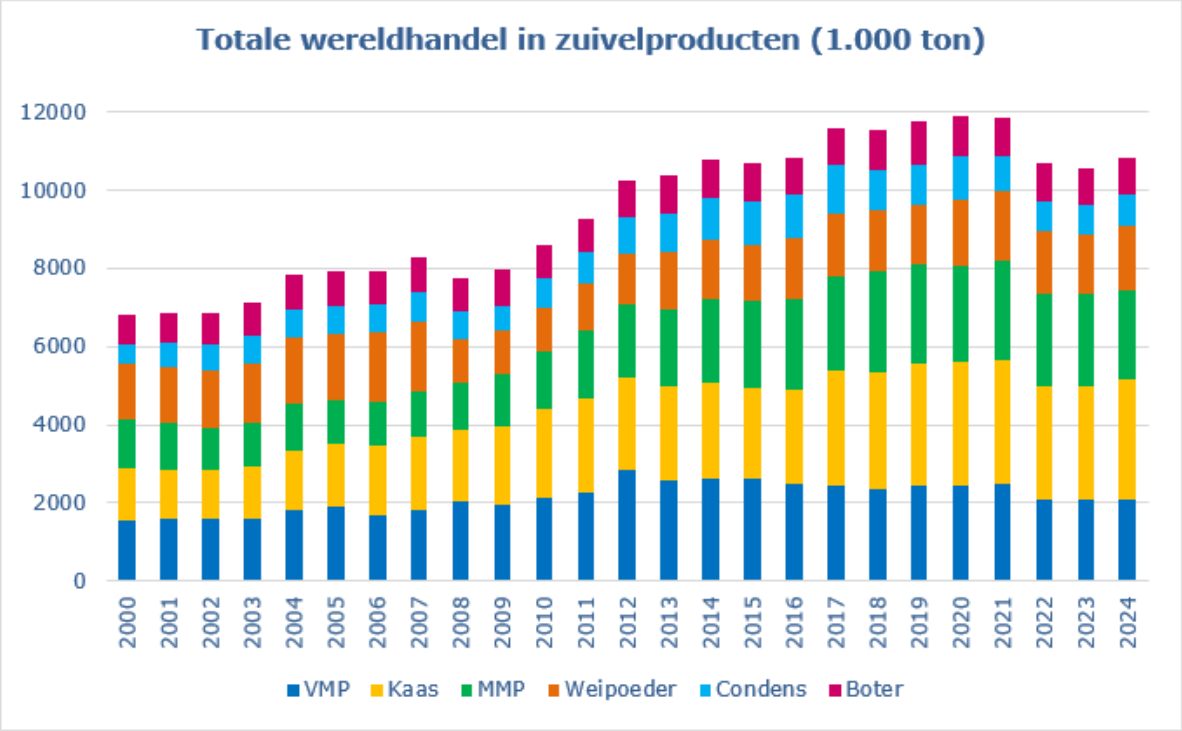

Bron: AMI

De wereldhandel in **kaas** steeg met 6% in 2024 naar 3,1 mio ton. Hiermee worden de reeds sterke groeicijfers de laatste jaren nog overtroffen. Vooral in de VS stijgt de export van kaas, met ruim 18%. De EU blijft wel duidelijk marktleider. Het Verenigd Koninkrijk blijft de grootste kaasimporteur. De wereldhandel in **boter en boterolie** bleef met 0,8% ongeveer stabiel in 2024, volgend op ruime stijgingen in 2023 en vooral 2022. Nieuw-Zeeland daalt met 4% maar behoudt zijn marktdominantie.

Volle melkpoeder bleef in 2024 nagenoeg stabiel qua handel. De daling van bijna 15% uit 2022 wordt dus niet echt verwerkt. Nieuw-Zeeland blijft onbedreigd leider in uitvoervolume en kon zelfs nog een plus optekenen van 1%. De vraag vanuit China daalt verder (-5%), maar China blijft wel veruit de belangrijkste invoerder.

De wereldhandel in **magere melkpoeder** daalde met bijna met 4% in 2024, en zit daarmee opnieuw ongeveer op het niveau van 2022. De uitvoer daalt in beide grootste exportregio's (VS en EU). De vraag vanuit zowel China als Mexico vielen ongeveer met een derde terug.

Wereldhandel in zuivelproducten
Exclusief intra-EU-handel

(1.000 ton)	2000	2010	2015	2020	2023	2024 (1)	%24/23
			EU-28	EU-27	EU-27	EU-27	
BOTER & BOTEROLIE							
EU	175	156	178	312	287	277	-3
Wereld	741	836	978	1.029	960	963	0
EU-aandeel (%)	24	19	18	30	30	29	-4
MAGERE MELKPOEDER							
EU	357	379	695	831	775	718	-7
Wereld	357	1.483	2.242	2.483	2.375	2.287	-4
EU-aandeel (%)	100	26	31	33	33	31	-4
VOLLE MELKPOEDER							
EU	575	447	401	345	260	209	-20
Wereld	575	2.120	2.616	2.436	2.077	2.073	0
EU-aandeel (%)	100	21	15	14	13	10	-19
KAAS							
EU	526	676	720	1.402	1.386	1.388	0
Wereld	1.308	2.269	2.321	3.155	2.917	3.098	6
EU-aandeel (%)	40	30	31	44	48	45	-6
WEIPOEDER							
EU		396	538	692	691	740	7
Wereld		1.139	1.430	1.701	1.492	1.624	9
EU-aandeel (%)		35	38	41	46	46	-2
CONDENSMELK							
EU	279	244	356	339	319	319	0
Wereld	512	758	1.112	1.094	744	799	7
EU-aandeel (%)	54	32	32	31	43	40	-7

(1) Voorlopig
Bron: AMI

2.1.5. Chinese vraag naar zuivel blijft dalen

In 2022 kreeg de Chinese vraag naar zuivel een serieuze knauw, na een scherpe piek in 2021. De daling zette zich verder in 2023, en ook in **2024** blijft de trend dalend. In de onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling weergegeven van de invoer van een aantal zuivelproducten. Consumptiemelk en babyvoeding zijn niet in de grafiek opgenomen, hoewel consumptiemelk een aanzienlijk deel uitmaakt van de Chinese invoer.

Vooral de daling in invoer van magere melkpoeder in 2024 valt op. Deze daalde met maar liefst 34% tegenover 2023, en bedraagt nu nog 229.000 ton. De invoer van weipoeder kende een beperkte terugval, en bedraagt nu nog 646.000 ton (-3%). Ook de invoer van kaas kende een kleine daling tot 173.000 ton (-3%). De invoer van boter daarentegen steeg in 2024 tot 136.000 ton (+4%).

De melkproductie in China is sterk beginnen dalen, na jaren van groei. Het geboortecijfer heeft zich hersteld, maar de economische groei is gereduceerd. Verder kampt het land met een hoge werkloosheidsgraad bij de jeugd, en met een vastgoedcrisis. Het einde van de stijging van de binnenlandse melkproductie zou wel een stijging van de import kunnen betekenen.

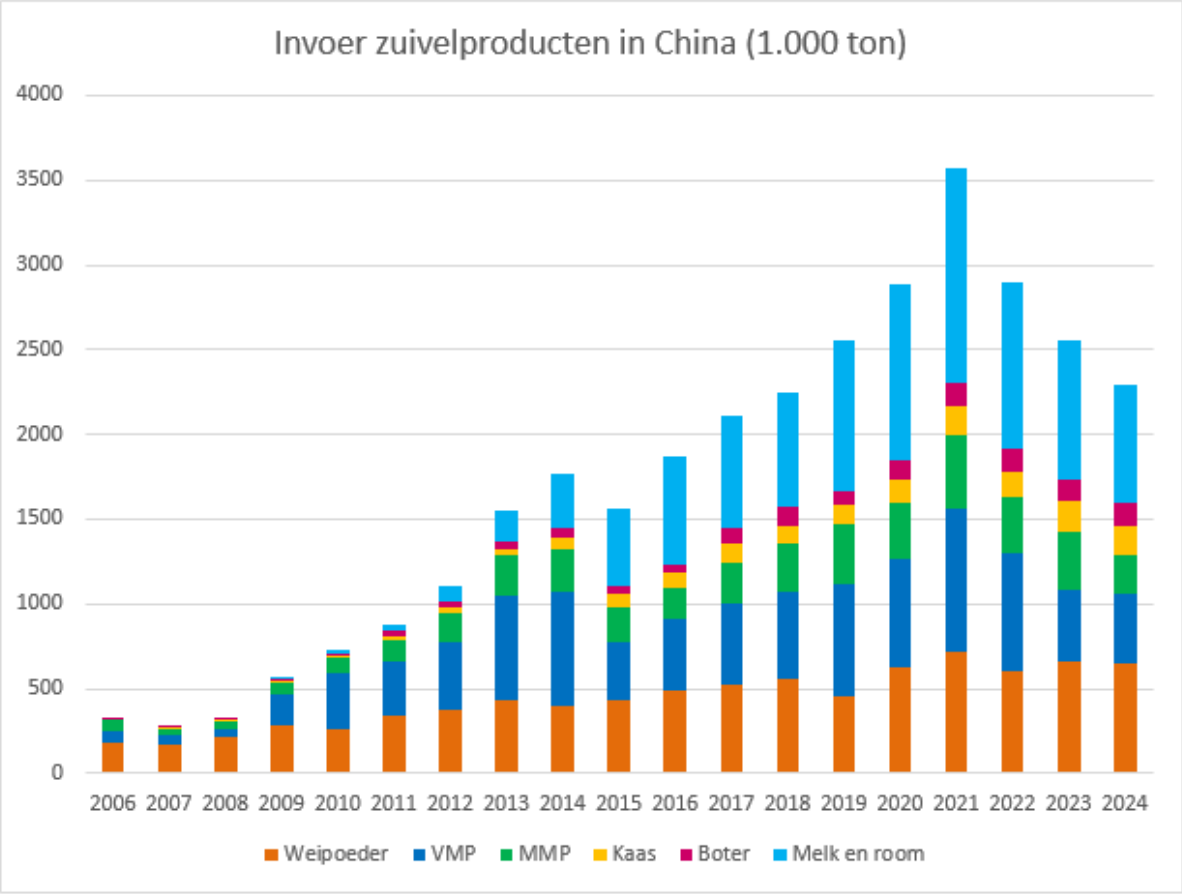

Bron: AMI

2.2. EUROPESE UNIE

2.2.1. Melkleveringen opnieuw licht positief

Na de daling vorig jaar, zijn de EU-melkleveringen in 2024 opnieuw licht positief (+0,4%), om uit te komen op 146 mio ton. Dit ondanks de melkveestapel die blijft dalen (-3,5%). De melkprijzen namen in nagenoeg alle EU-landen toe. De evolutie van de melkaanvoer was vrij heterogeen over de verschillende EU lidstaten. De meerderheid van de lidstaten werd getroffen door het blauwtongvirus, dat heeft gezorgd voor een afname van de melkaanvoer in de tweede jaarhelft.

Melkaanvoer per lidstaat (kalenderjaren)

(1.000 ton)	2005	2015	2020	2023	2024	% 24/23
België	3.022	3.988	4.431	4.661	4.627	-0,7
Denemarken	4.451	5.278	5.666	5.687	5.692	0,1
Duitsland	27.380	31.892	32.552	32.424	32.197	-0,7
Griekenland	735	612	653	637	619	-2,8
Spanje	5.940	6.794	7.409	7.336	7.445	1,5
Frankrijk	23.353	25.136	24.584	23.418	23.729	1,3
Ierland	5.060	6.587	8.545	8.712	8.681	-0,4
Italië	10.897	11.161	12.666	12.911	13.119	1,6
Luxemburg	258	333	435	458	-	-
Nederland	10.479	13.326	13.987	13.894	13.661	-1,7
Oostenrijk	2.619	3.102	3.137	3.243	3.382	4,3
Portugal	1.911	1.928	1.922	1.884	1.879	-0,3
Finland	2.362	2.394	2.362	2.196	2.166	-1,4
Zweden	3.163	2.933	2.773	2.819	2.800	-0,7
Tsjechië	2.681	2.500	3.192	3.201	3.277	2,4
Estland	571	720	788	860	909	5,7
Cyprus	145	162	272	304	304	0,0
Letland	502	808	791	829	834	0,6
Litouwen	1.202	1.438	1.360	1.352	1.396	3,3
Hongarije	1.695	1.536	1.626	1.652	1.731	4,8
Malta	42	42	42	37	38	2,7
Polen	8.612	10.874	12.434	12.999	13.494	3,8
Slovenië	507	554	580	559	565	1,1
Slovakije	968	865	832	807	813	0,7
Bulgarije	830	505	681	652	677	3,8
Roemenië	1.068	916	1.132	1.217	1.260	3,5
Kroatië	-	513	434	377	379	0,5
EU-27	120.453	136.897	145.286	145.126	145.674	0,4
Verenigd Koninkrijk	14.038	15.196	15.452	15.312	15.487	1,1
EU-27 + Verenigd Koninkrijk	134.491	152.093	160.738	160.438	161.161	0,5

Bron: AMI & IDF WDS - country report

In 2024 zijn de grootste procentuele stijgers Estland (+5,7%), Hongarije en Oostenrijk. Estland is daarmee voor het tweede jaar op rij de grootste stijger, maar blijft in absolute waarde slechts een klein deel van de melkleveringen vertegenwoordigen. Hongarije en Bulgarije vervolledigen de top 3. België staat met -0,7% bij de dalers, en scoort dus slechter dan gemiddeld, dit in tegenstelling tot 2023 waar België met nog een stijging van 3,3% beter dan gemiddeld scoorde. In absolute cijfers zorgden Polen (+495.000 ton), Frankrijk (+311.000 ton) en Italië (+151.000 ton) voor de grootste toenames van de melkleveringen. Nederland en Duitsland zijn de grootste dalers. Van de 26 EU-lidstaten waarvoor we over gegevens beschikken voor 2024, werd er in 17 gevallen een toename vastgesteld. Voor Luxemburg hebben we nog geen cijfers voor 2024.

In het eerste kwartaal van **2025** lag de melkaanvoer in de EU 0,8% lager dan dezelfde periode van het voorgaande jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door dalingen in Duitsland (-2,5%), Polen (-0,5%), Nederland (-0,5%). In oktober voorspelde de EU Commissie nog dat er in 2025 licht meer (+0,2%) melk geleverd zou worden in de EU dan in 2024. Onder de veronderstelling van normale weersomstandigheden, zouden de stijgende melkopbrengsten (+1%) immers zwaarder doorwegen dan de continue daling van de veestapel (-0,7%). De verwachting is dat de totale hoeveelheden vet en eiwit gelijk blijven, en dat er dus evenveel input is voor de Europese zuivelverwerkers. Het blijft echter afwachten in welke mate de druk van het blauwtongvirus een rol zal spelen in 2025, en verschillende regio's hebben een grote behoefte aan regen.

2.2.2. Heterogene langetermijnevolutie melkaanvoer

Op het kaartje hieronder wordt de evolutie van de melkleveringen binnen de EU in **de periode 2005-2024** weergegeven. Over de betrokken periode is er in de EU-27 een toename van de melkleveringen met 21%. Dit gemiddelde verbergt evenwel grote individuele verschillen. Absolute koplopers zijn Ierland (+72%) en Letland (+66%), en Estland (+59%). Hierna volgen Polen, België, en Luxemburg met elk een groei groter dan 50%. Uitgedrukt in volume is de groei het grootste in Polen (+4,9 mio ton), Duitsland (+4,8 mio ton), Ierland (+3,6 mio ton) en Nederland (+3,2 mio ton).

Melkleveringen in de EU: 2024 t.o.v. 2005 (in %)

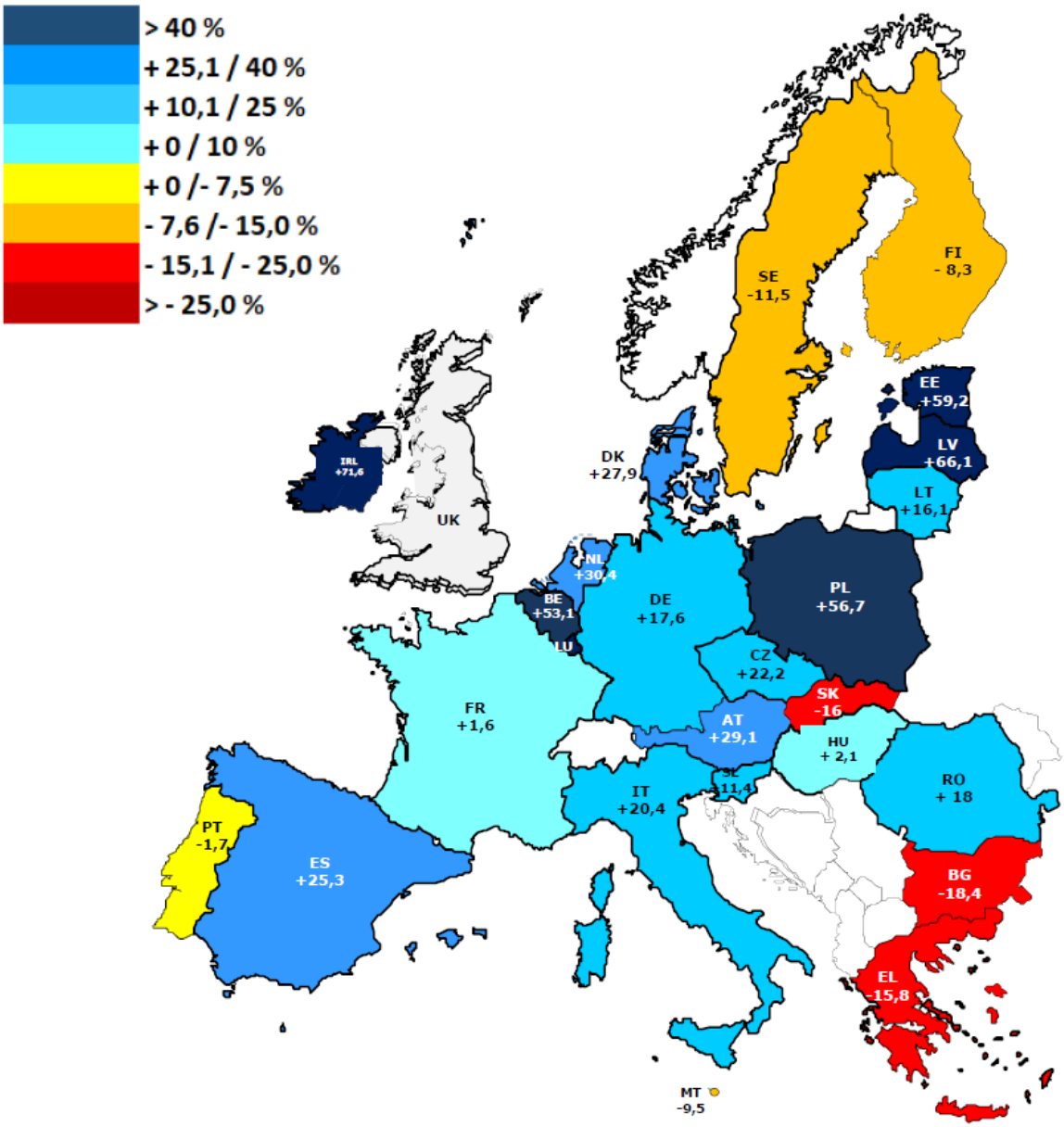

2.2.3. Daling aantal melkkoeien versnelt

Het aantal melkkoeien in de EU-27 daalde met -3,5% in 2024. Deze daling is groter dan de drie voorgaande jaren (2023:-1,7%, 2022: -0,6%, 2021: -1,6%). In de EU neemt het aantal melkkoeien enkel in Griekenland (+3,4%) en zeer beperkt in Hongarije (+0,8%) toe. Er zijn 6 lidstaten waar het aantal koeien stabiel blijft. Het aantal koeien daalt het sterkst in Polen, gevolgd door Bulgarije, Litouwen en Letland. Dit terwijl de leveringen in Polen toenemen met 3,8%. In Griekenland daalden de leveringen dan weer met -2,8%, ondanks de stijging in aantal melkkoeien.

Aantal melkkoeien in de EU, december-telling

(1.000 koeien)	1983	2000	2015	2020	2021	2023	2024 (1)	% 2021/ 1983	% 2024/ 2023
België	984	629	529	538	537	536	518	-45,4	-3,4
Bulgarije	—	—	283	242	230	202	189	—	-6,4
Tsjechië	—	529	369	357	362	358	358	—	0,0
Denemarken	1003	644	570	565	559	547	543	-44,3	-0,7
Duitsland	8.472	4.564	4.285	3.921	3.817	3.713	3.589	-54,9	-3,3
Estland	—	131	91	84	84	83	83	—	0,0
Griekenland	225	180	111	90	91	89	92	-59,6	3,4
Spanje	1.861	1.141	844	811	809	786	774	-56,5	-1,5
Frankrijk	7.104	4.153	3.661	3.406	3.322	3.165	3.074	-53,2	-2,9
Ierland	1.628	1.153	1.240	1.456	1.505	1.511	1.481	-7,6	-2,0
Italië	3.078	1.772	2.057	1.871	1.844	1.808	1.764	-40,1	-2,4
Kroatië	—	—	152	110	102	71	70	—	-1,4
Cyprus	—	24	26	39	39	39	39	—	0,0
Letland	—	205	162	136	131	119	113	—	-5,0
Litouwen	—	438	301	233	225	212	201	—	-5,2
Luxemburg	69	44	49	54	55	55	55	-20,3	0,0
Hongarije	—	296	250	247	281	266	268	—	0,8
Malta	—	9	6	6	6	6	6	—	0,0
Nederland	2.526	1.567	1.717	1.569	1.554	1.552	1.521	-38,5	-2,0
Oostenrijk	995	621	534	525	526	543	536	-47,1	-1,3
Polen	—	2.982	2.134	2.126	2.035	2.243	1.960	—	-12,6
Portugal	355	355	243	233	230	219	214	-35,2	-2,3
Roemenië	—	—	1.191	1.122	1.082	1.057	1.055	—	-0,2
Slovenië	—	140	113	99	101	95	92	—	-3,2
Slovakije	—	242	139	122	120	115	114	—	-0,9
Finland	650	358	282	256	249	236	228	-61,7	-3,4
Zweden	662	426	337	304	300	289	289	-54,7	0,0
EU-27	—	—	21.676	20.522	20.196	19.915	19.226	—	-3,5
Verenigd Koninkrijk	—	—	—	1.856	1.840	1.839	1.860	—	1,1
EU-27 + Verenigd Koninkrijk	—	—	—	22.378	22.036	21.754	21.086	—	-3,1

(1) Voorlopig
Bron: ZMP, Europese Commissie vanaf 1997, AMI vanaf 2015

2.2.4. Schaalvergroting melkveehouderij zet zich voort

Het aantal bedrijven met melkproductie in de EU-27 is in 2023 met -5,1% gedaald. Deze daling is sterker dan het jaar voordien. In alle lidstaten daalt het aantal melkveehouders, behalve in 4 lidstaten (Luxemburg, Tsjechië, Cyprus, en Slowakije) waar het aantal stabiel bleef. De gemiddelde productie per bedrijf is gestegen met 6,3%, als gevolg van een stijging bij alle individuele lidstaten, behalve in Ierland. De verschillen in bedrijfsomvang zijn groot. De uitschieters op vlak van gemiddelde productie zijn Hongarije, Denemarken, Slowakije, en Tsjechië.

Productie van het gemiddeld melkveebedrijf in de EU-lidstaten

	Aantal melkveebedrijven (1.000)			Gemiddelde productie (ton)		
	2022	2023	% 23/22	2022	2023	% 23/22
België	8,3	7,9	-4,8%	548	571	4,2%
Denemarken	2,4	2,3	-4,2%	2.360	2.473	4,8%
Duitsland	52,9	50,6	-4,3%	612	672	9,8%
Spanje	11,0	10,3	-6,4%	677	734	8,5%
Frankrijk	46,0	44,1	-4,1%	535	542	1,3%
Ierland	18,3	18,3	0,0%	496	476	-4,1%
Italië	24,5	23,7	-3,3%	534	551	3,3%
Luxemburg	0,6	0,6	0,0%	738	782	5,9%
Nederland	14,7	14,3	-2,7%	978	1.027	5,0%
Oostenrijk	23,2	22,4	-3,4%	170	178	4,6%
Finland	4,8	4,4	-8,3%	470	509	8,2%
Zweden	2,7	2,6	-3,7%	1.024	1.084	5,9%
Tsjechië	1,8	1,8	0,0%	1.869	1.931	3,3%
Cyprus	0,3	0,3	0,0%	953	1.013	6,3%
Letland	9,7	8,5	-12,4%	102	113	11,1%
Litouwen	21,5	18,9	-12,1%	69	80	16,0%
Hongarije	0,4	0,3	-25,0%	5.070	6.760	33,3%
Polen	165,0	155,0	-6,1%	92	100	8,2%
Slovakije	0,4	0,4	0,0%	2.260	2.285	1,1%
Overige lidstaten	476,1	452,9	-4,9%	19	22	14,8%
EU-27	**884,6**	**839,6**	**-5,1%**	**174**	**185**	**6,3%**
Bron: IDF, ZMB						

2.2.5. Zuivelverbruik evolueert overwegend positief

De evolutie van de Europese **productie** van zuivelproducten varieert sterk per categorie. Voor room, gecondenseerde producten, gefermenteerde zuivel, kaas en consumptiemelk zien we een stijging, terwijl de productie van magere melkpoeder, volle melkpoeder, en boter daalt. Voor boter is dit misschien verrassend gezien de sterke stijging in noteringen, maar de krapte in melkaanvoer en vooral de grote vraag naar kaas, zorgden dat er voornamelijk werd ingezet op kaasproductie.

Op vlak van **verbruik** van zuivelproducten in de EU zien we een overwegend positief beeld. De enige daling zien we bij boter, en ook die is relatief beperkt in grootte (-1,7%). De grootste stijging is waar te nemen bij room (+6,8%) en volle melkpoeder (+6,4%).

Voor **2025** wordt een stijging van de kaasproductie verwacht, omdat de vraag hoog blijft.

Productie en aanwending van zuivelproducten in de EU

(1.000 ton)	2005 EU-25	2015 EU-28	2018 EU-28	2020 EU-28	2020 EU-27	2023 EU-27	2024 EU-27 (1)	%24/23 EU-27
BOTER								
Productie (a)	2.137	2.280	2.340	2.455	2.219	2.194	2.168	-1,2
Invoer	86	24	20	4	48	53	36	-32,1
Uitvoer	342	178	158	246	312	287	277	-3,5
Verbruik	1.940	2.116	2.188	2.167	1.955	1.960	1.927	-1,7
KAAS								
Productie	8.584	9.971	10.574	10.759	10.796	11.121	11.387	2,4
Invoer	103	61	59	63	223	174	187	7,5
Uitvoer	546	720	836	946	1.402	1.386	1.388	0,1
Extra - smeltkaas	+262	+222	+356	+382	+319	+318	+320	0,6
Verbruik	8.402	9.505	9.993	10.243	9.921	10.228	10.506	2,7
CONDENS								
Productie	1.181	1.155	1055	1.180	1.047	1.043	1.100	5,5
Invoer	1	1	1	1	34	40	43	7,5
Uitvoer	200	356	276	279	339	319	319	0,0
Verbruik	982	830	775	877	722	784	824	5,1
VOLLE MELKPOEDER								
Productie	858	835	869	903	891	808	795	-1,6
Invoer	2	4	2	1	27	18	16	-11,1
Uitvoer	490	401	334	332	345	260	209	-19,6
Verbruik	370	459	522	572	573	566	602	6,4
MAGERE MELKPOEDER								
Productie	1.114	1.703	1.670	1.701	1.626	1.538	1.510	-1,8
Invoer	7	3	3	2	36	36	41	13,9
Uitvoer	194	695	816	829	831	775	718	-7,4
Verbruik	970	860	994	874	831	833	833	0,0
CONSUMPTIEMELK								
Productie	33.497	30.995	30.322	30.162	23.975	23.503	23.750	1,1
Invoer	1	1	4	9	95	49	63	28,6
Uitvoer	104	603	727	1.008	1.050	788	664	-15,7
Verbruik	33.295	30.392	29.599	29.162	23.020	22.763	23.149	1,7
ROOM								
Productie	-	2.749	2.683	2.782	2.479	2.492	2.669	7,1
Invoer	-	1	1	0	4	5	8	60,0
Uitvoer	-	112	147	170	177	200	223	11,5
Verbruik	-	2.628	2.537	2.612	2.306	2.297	2.454	6,8
GEFERMENTEERDE PRODUCTEN								
Productie	9.577	9.209	8.293	8.316	7.818	7.926	8.170	3,1
Invoer	10	5	6	7	59	51	44	-13,7
Uitvoer	61	163	192	209	535	502	542	8,0
Verbruik	9.526	9.052	8.107	8.113	7.342	7.475	7.672	2,6

(1) Voorlopig
(a) Inclusief boterolie, omgerekend naar boter
—: niet beschikbaar
Bron: AMI

2.2.6. EU zuivelvoorraden blijven stabiel

De EU is 2024 ingegaan met een voorraad aan magere melkpoeder die lager lag dan vorig jaar, maar nog steeds boven de hoeveelheden van de jaren daarvoor. Na een afname van -35.000 ton vorig jaar, bleef de voorraad magere melkpoeder dit jaar stabiel. De voorraad aan boter bleef stabiel in 2024, op hetzelfde niveau als vorig jaar.

Voorraad aan zuivelproducten in de EU

(1.000 ton)	2005 EU-25	2015 EU-28	2020 EU-27	2021 EU-27	2022 EU-27	2023 EU-27	2024 EU-27 (1)
BOTER							
Jaaraanvang	223	125	135	135	135	150	150
Jaareinde	164	135	135	135	150	150	150
Wijziging	-59	10	0	0	15	0	0
MAGERE MELKPOEDER							
Jaaraanvang	117	170	90	90	70	130	95
Jaareinde	74	279	90	70	130	95	95
Wijziging	-43	109	0	-20	60	-35	0
VOLLE MELKPOEDER							
Wijziging	0	-10	-25	15	30	0	n.b.
WEIPOEDER							
Wijziging	-20	-60	0	0	2	6	n.b.
KAAS							
Wijziging	-10	30	15	-15	-60	0	0

(1) Voorlopig
Bron: AMI

2.2.7. EU uitvoer naar derde landen blijft hoog

In **2024** daalt de totale uitvoer van de EU naar derde landen, maar we blijven boven de niveaus niveau van 2022. De Europese uitvoer van weipoeder (+47.000 ton) stijgt, en bereikt zo een nieuw record. Bij alle grootste importeurs, en met name China, Indonesië, Maleisië, steeg de vraag. De uitvoer van volle (-52.000 ton) en magere melkpoeder (-58.000 ton) en boterolie daalt (-11.000 ton), terwijl de uitvoer van condensmelk en kaas nagenoeg constant blijven.

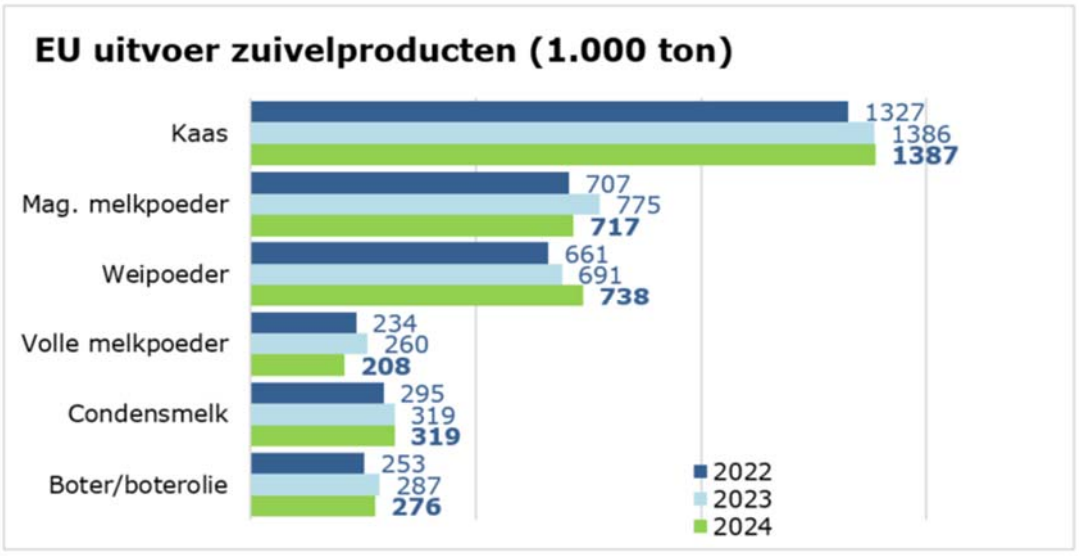

Bron: AMI

In de eerste twee maanden van **2025** zagen we voor de EU, een dalende zuiveluitvoer uitgedrukt in melkequivalenten (-0,7%). De export van kaas (+3%) en wei (+1%) stijgen echter wel, maar de export van volle melkpoeder (-16%), boter (-9%) en magere melkpoeder (-1%) gaan achteruit.

2.2.8. Zelfvoorzieningsgraad daalt licht

Op het moment van de Brexit steeg de **zelfvoorzieningsgraad** van de EU. De EU-27 voerde immers heel wat melk en zuivelproducten uit naar het VK. Waar de zelfvoorzieningsgraad voor de EU-27 in 2022 en 2021 daalde, herstelt deze zich in 2023 terug op het niveau van in 2021, nl. op 117%. In 2024 vindt opnieuw een kleine daling plaats, tot 116%.

De hoeveelheid **verwerkte melk** in de EU nam in 2024 licht toe tot op net geen 146 mio ton, met onderliggend een stijging van de invoer met 0,2 mio ton en een daling van de uitvoer met 1 mio ton.

Uitgedrukt in melkequivalenten stijgt het **verbruik** in de EU in 2024 met bijna 2 mia liter naar 125,9 mia liter (+1,4%). Het verbruik per persoon in de EU-27 stijgt hiermee met 1,4% naar 280,1 kg melkequivalenten.

Melkbalans EU

(in mio ton melkequivalenten)	2015 EU-28	2018 EU-28	2020 EU-28	2020 EU-27	2023 EU-27	2024 EU-27 (2)
Melkleveringen	152,1	157,4	160,7	144,8	144,7	145,7
Invoer	0,9	0,9	0,9	3,2	2,6	2,8
Uitvoer	18,6	20,1	21,2	25,1	23,6	22,6
Voorraadwijziging	+1,4	-1,2	+0,6	+0,2	-0,4	+0
Verbruik	133,0	139,4	139,8	122,6	124,1	125,9
Verbruik per capita (1)	261,6	272,0	271,8	274,3	276,4	280,1
Zelfvoorzieningsgraad (%)	114	113	115	118	117	116

(1) in kg melkequivalenten
(2) Voorlopig / prognose
Bron : AMI

2.2.9. Geen publieke voorraden

Nadat de **interventie**voorraden van magere melkpoeder en boter in 2007 volledig afgebouwd waren, ontstonden eind 2009 nieuwe stocks. In 2012 waren de openbare voorraden voor boter terug leeg.

Sinds juli 2015 werd opnieuw **magere melkpoeder** aangeboden ter interventie. Vooral in het jaar 2016 werd heel wat poeder in interventie genomen. Aan het eind van 2016 bedroeg de openbare voorraad aan magere melkpoeder 351.000 ton. Dit liep in 2017 verder op tot 378.000 ton. Sinds eind 2016 probeerde de EU-Commissie de voorraad geleidelijk af te bouwen, evenwel tot in april 2018 zonder veel succes. Daarna kwam de verkoop, aan steeds hogere prijzen, wel op gang.

In 2018 kon de voorraad uiteindelijk afgebouwd worden tot 175.000 ton. In januari 2019 kon zo goed als de hele voorraad verkocht worden. Sindsdien zijn er geen nieuwe voorraden opgebouwd.

Interventieaankopen door de EU

(1.000 ton)	Boter	Magere melkpoeder
1985	491,0	247,0
1986	655,0	602,0
1987	368,0	54,0
1988	25,0	0,0
1989	0,0	0,0
1990	250,0	337,0
1991	174,0	199,0
1992	48,0	0,0
1993	32,0	11,0
1994	21,0	59,0
1995	0,1	0,0
1996	39,6	126,9
1997	2,9	33,7
1998	0,0	101,7
1999	55,4	95,7
2000	44,0	0,0
2001	38,7	0,0
2002	156,5	150,0
2003	41,3	110,1
2004	29,4	20,5
2005	36,4	5,3
2006	61,5	0,0
2007	0,4	0,0
2008	0,0	0,0
2009	81,9	273,7
2010	0,0	0,0
2011	0,0	0,0
2012	0,0	0,0
2013	0,0	0,0
2014	0,0	0,0
2015	0,0	29,7
2016	0,0	335,6
2017	0,0	29,2
2018	0,0	0,0
2019	0,0	0,0
2020	0,0	0,0
2021	0,0	0,0
2022	0,0	0,0
2023	0,0	0,0
2024	0,0	0,0

Bron: Europese Commissie

Mager Melkpoeder
E.U. Interventievoorraad (31 dec.)

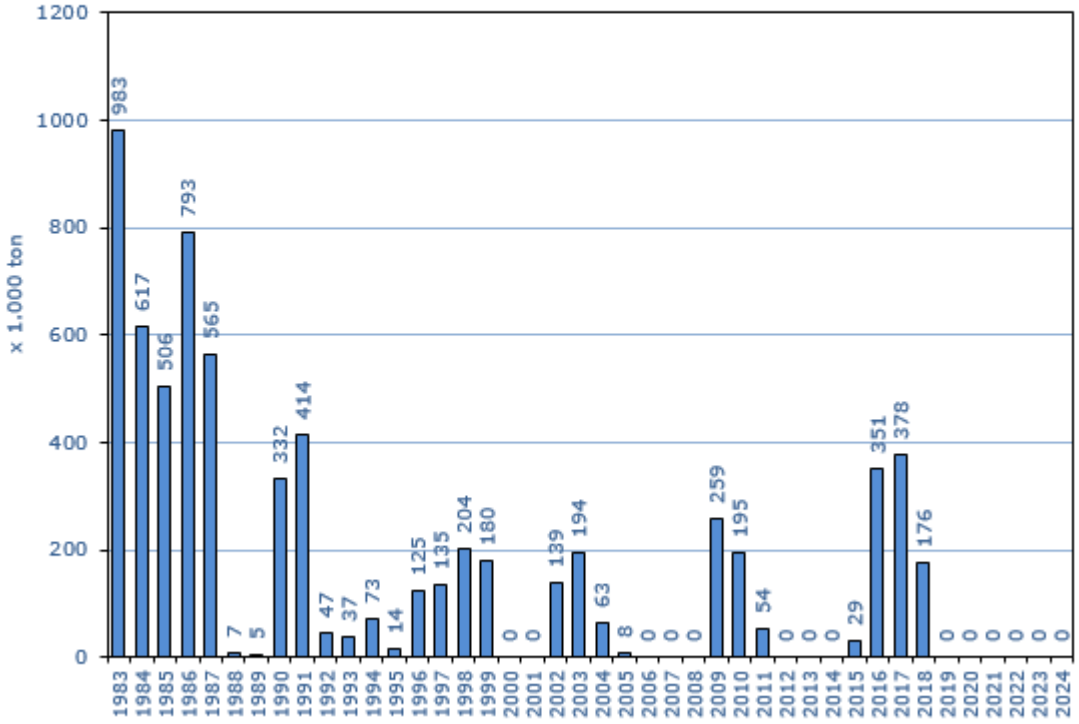

Boter
E.U.-Interventievoorraad (31 dec.)

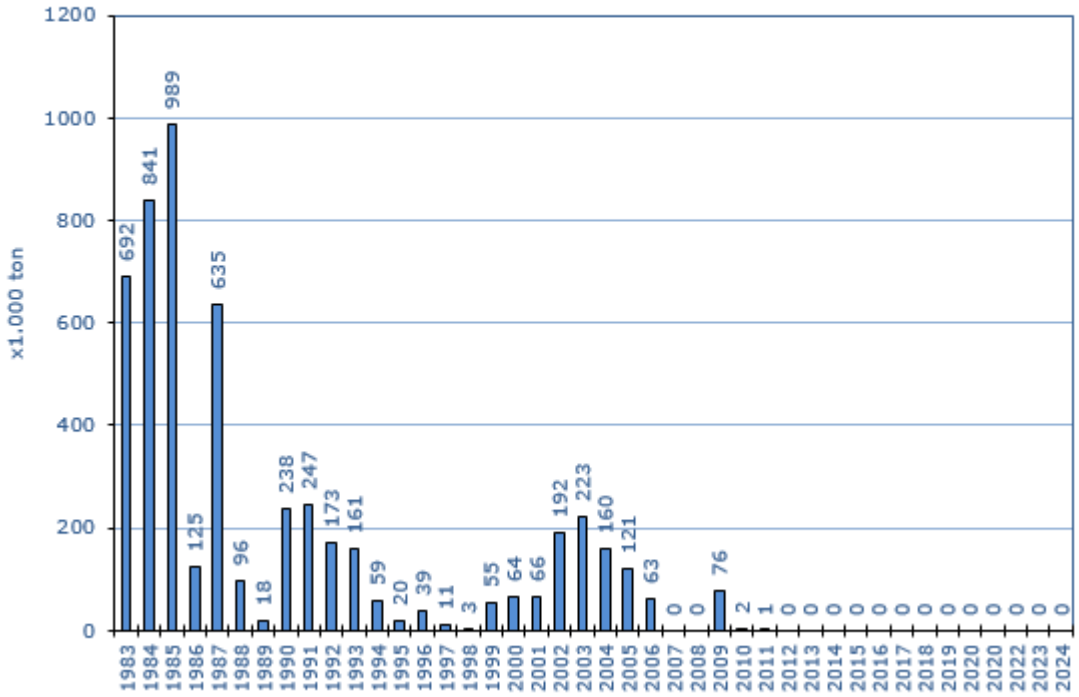

Om de shock van het Russisch embargo in 2014 beter op te kunnen vangen, werd de mogelijkheid van **private opslag** met Europese steun mogelijk gemaakt. Omwille van de Coronacrisis werd in het voorjaar van 2020 de private opslag voor boter en magere melkpoeder terug geactiveerd. In de jaren nadien was dit niet meer het geval.

Private opslag van magere melkpoeder

(1.000 ton)	EU	België
2014	17	0
2015	52	4
2016	89	19
2017	26	10
2018	0	0
2019	0	0
2020	20	2
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0

Bron: Europese Commissie

Private opslag van boter

(1.000 ton)	EU	België
1986	164	20
1990	201	45
1991	116	41
1992	192	34
1993	162	20
1994	166	25
1995	146	16
1996	202	22
1997	139	19
1998	176	16
1999	198	24
2000	180	27
2001	207	23
2002	172	19
2003	175	19
2004	126	17
2005	147	18
2006	118	17
2007	124	11
2008	161	13
2009	138	14
2010	83	8
2011	106	10
2012	131	11
2013	89	8
2014	22	3
2015	141	11
2016	144	9
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	68	3
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0

Bron: Europese Commissie

2.3. BELGIË

2.3.1. Aantal melkkoeien neemt af

Ten opzichte van het voorgaande jaar zien we voor 2024 op nationaal niveau dat het aantal melkkoeien daalde, namelijk met -0,1%. Deze daling is vooral te wijten aan een daling in Wallonië (-0,4%). Het aantal zoogkoeien stijgt t.o.v. 2023, namelijk met 2,3%. Deze stijging gebeurt in beide landsdelen, namelijk met 2,4% in Wallonië en met 2,2% in Vlaanderen.

Aantal koeien en melkveehouders per landsgedeelte

	1984	2000	2015	2020	2022	2023	2024*	% 24/23
a) BELGIE								
Melkkoeien	993.871	593.788	528.778	537.941	526.574	535.548	534.891	-0,1
Zoogkoeien	160.566	508.857	444.970	383.334	375.476	358.413	366.568	2,3
TOTAAL	**1.154.437**	**1.102.645**	**973.748**	**921.275**	**902.050**	**893.961**	**901.459**	0,8
Bedrijven met melkkoeien	47.053	17.639	12.076	8.923	8.258	7.851	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	14.729	22.766	15.368	12.377	11.560	11.122	n.b.	
b) VLAANDEREN								
Melkkoeien	533.875	327.067	316.042	343.840	339.482	347.089	347.363	0,1
Zoogkoeien	43.438	182.913	182.143	149.309	145.515	137.441	140.511	2,2
TOTAAL	**577.313**	**509.980**	**498.185**	**493.149**	**484.997**	**484.530**	**487.874**	0,7
Bedrijven met melkkoeien	27.663	9.961	6.658	4.991	4.593	4.362	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	7.004	11.927	8.244	6.372	5.831	5.630	n.b.	
c) WALLONIE								
Melkkoeien	459.831	266.657	212.465	193.896	187.092	188.200	187.528	-0,4
Zoogkoeien	117.106	325.880	262.715	233.903	229.961	220.845	226.057	2,4
TOTAAL	**576.937**	**592.537**	**475.180**	**427.799**	**417.053**	**409.045**	**413.585**	1,1
Bedrijven met melkkoeien	19.382	7.676	5.413	3.929	3.662	3.485	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	7.722	10.836	7.116	6.000	5.724	5.487	n.b.	
d) BRUSSELS GEWEST								
Melkkoeien	165	64	271	205	270	259	n.b.	
Zoogkoeien	22	64	112	122	123	127	n.b.	
TOTAAL	**187**	**128**	**383**	**327**	**393**	**386**	**n.b.**	
Bedrijven met melkkoeien	10	2	5	3	3	4	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	3	3	8	5	5	5	n.b.	

Bron: FOD Economie/Statbel, op basis van de gegevens van Sanitel vanaf 2014

* Voorlopige gegevens mei 2024
n.b. = niet beschikbaar

2.3.2. Aantal melkleveraars blijft verder dalen

Net zoals in andere subsectoren van de landbouw daalt ook in de melkveehouderij het aantal producenten jaar na jaar. Eind 2024 zijn er 4,1% minder melkleveraars dan eind 2023. Dit is iets hoger dan vorig jaar, toen de daling 3,4% bedroeg.

Aantal melkleveraars per landsgedeelte

	Vlaanderen	Wallonië	België
December 2020	3.933	2.680	6.613
December 2021	3.758	2.577	6.335
December 2022	3.620	2.472	6.092
December 2023	3.494	2.390	5.884
December 2024	3.358	2.282	5.640
Verschil (%)	-3,9	-4,5	-4,1
April 2021	3.861	2.683	6.544
April 2022	3.707	2.578	6.285
April 2023	3.582	2.484	6.066
April 2024	3.467	2.384	5.851
April 2025	3.315	2.266	5.581
Verschil (%)	-3,4	-3,6	-3,5

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

Op basis van de maandelijkse statistieken van de Interprofessionele Organismen met betrekking tot de melkkwaliteit, waren er eind 2024 nog 5 640 leveraars actief, waarvan ongeveer 60% Vlaamse en 40% Waalse. Deze verhouding blijft al jarenlang constant. De daling verloopt gelijkaardig in beide regio's (-3,4% in Vlaanderen vs. -3,6% in Wallonië).

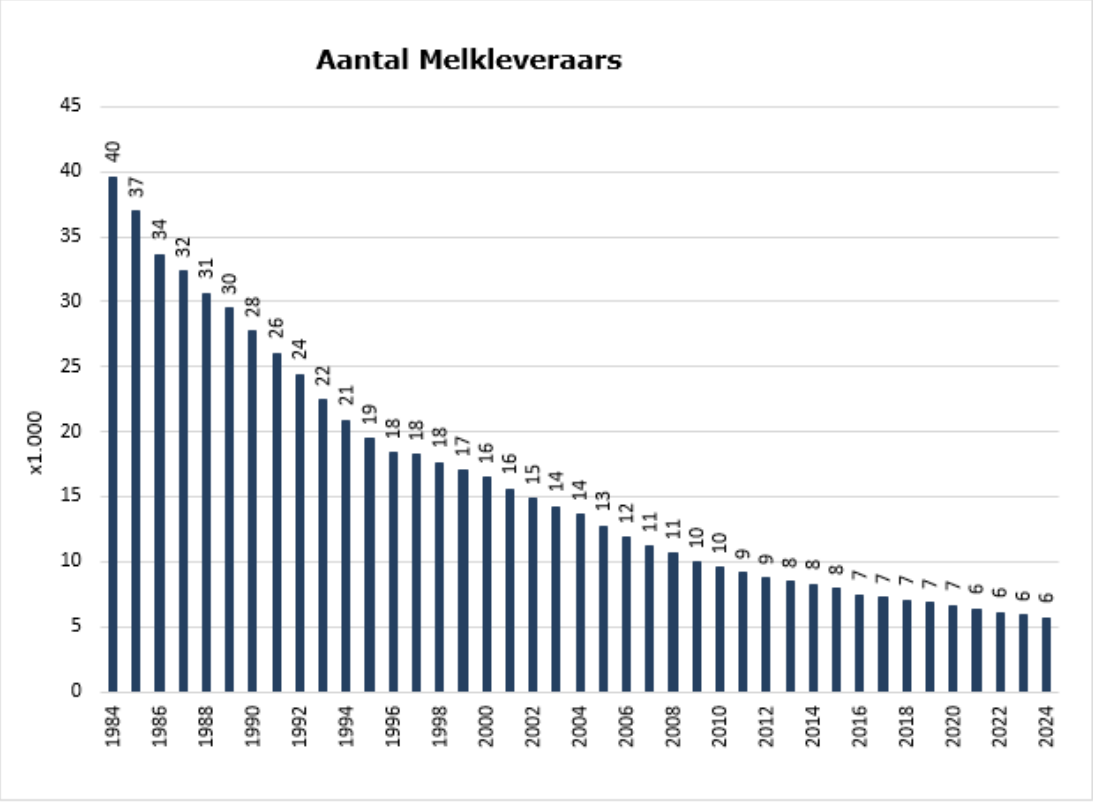

2.3.3. Melkleveringen nemen af t.o.v. vorig jaar

Over de lange termijn zien we een heuse stijging in de Belgische leveringen. Sinds 1986 stegen de leveringen met maar liefst 37%. Sinds het afschaffen van de melkquota in 2015 noteren we een stijging van 22%. Deze Europese beslissing heeft dus een duidelijk effect gehad op de Belgische zuivelsector. Ter vergelijking, de Europese melkleveringen sinds 2015 stegen met nog geen 7%. In **2024** ligt het volume, op 2021 na, voor het eerst sinds 2012 lager dan het jaar voordien. Er werd 4,35 miljard liter melk geleverd, wat neerkomt op een daling van -0,8% t.o.v. vorig jaar. Gezien de aanhoudende druk van met name milieu- en duurzaamheidsregelgeving op de melkveebedrijven, is de piek van de Belgische melkleveringen wellicht bereikt in 2023.

De leveringen van melk evolueerden als volgt:

	(1.000 l)	%		(1.000 l)	%
1986	3.171.685	-	2006	2.924.949	-0,4
1987	3.040.941	-4,1	2007	3.008.685	2,9
1988	2.958.442	-2,7	2008	2.998.543	-0,3
1989	2.995.901	1,3	2009	3.098.002	3,3
1990	2.905.869	-3,0	2010	3.214.434	3,8
1991	2.877.111	-1,0	2011	3.259.187	1,4
1992	2.870.287	-0,2	2012	3.222.409	-1,1
1993	2.863.430	-0,2	2013	3.299.539	2,4
1994	2.902.363	1,4	2014	3.464.609	5,0
1995	2.958.169	1,9	2015	3.563.796	2,9
1996	2.919.074	-1,3	2016	3.678.542	3,2
1997	2.883.155	-1,2	2017	3.810.940	3,6
1998	2.939.022	1,9	2018	3.960.304	3,9
1999	2.898.094	-1,4	2019	4.054.917	2,4
2000	2.945.392	1,6	2020	4.203.646	3,7
2001	2.937.807	-0,3	2021	4.192.003	-0,3
2002	2.968.894	1,1	2022	4.320.498	3,1
2003	2.956.094	-0,4	2023	4.383.628	1,5
2004	2.968.838	0,4	2024	4.350.160	-0,8
2005	2.936.593	-1,1			

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

Onderstaande tabel geeft aan hoeveel melk er op jaarbasis wordt geleverd door melkleveraars in Vlaanderen en in Wallonië. Deze melk kan geleverd zijn aan zowel Vlaamse als Waalse kopers. In Wallonië daalden de leveringen sterker (-2,4%). In Vlaanderen bleven de leveringen licht positief t.o.v. vorig jaar (+0,7%), al vond in de tweede jaarhelft ook een duidelijke daling plaats.

Sinds 2015 bedraagt de toename in melkleveringen in Vlaanderen 33%, tegenover 0,3% in Wallonië.

De regionale melkleveringen evolueerden als volgt:

	Vlaanderen		Wallonië	
	(1.000 l)	%	(1.000 l)	%
2015	2.327.336	-	1.271.577	-
2016	2.489.603	7,0	1.195.268	-6,0
2018	2.726.096	4,4	1.240.296	2,7
2019	2.805.140	2,9	1.260.419	1,6
2020	2.917.921	4,0	1.300.949	3,2
2021	2.926.240	4,3	1.274.525	-2,0
2022	3.057.893	4,5	1.274.103	0,0
2023	3.079.783	0,7	1.306.124	2,5
2024	3.099.115	0,6	1.275.085	-2,4

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.4. Gemiddelde melklevering stijgt verder met 3,5%

In 2024 is het gemiddelde geleverde volume per melkveebedrijf gestegen met 3,5%, nl. tot 771.305 liter. De afgelopen tien jaar zijn de gemiddelde leveringen in ons land gestegen met 84%. Dit is het resultaat van een toename van de melkleveringen met 25% en een daling van het aantal melkleveraars met 32%.

Evolutie melkaanvoer per leveraar

	Leveraars		Gemiddelde levering	
	Aantal (1)	% verschil t.o.v. vorig jaar	Liter/jaar	% verschil t.o.v. vorig jaar
1980	45.392		64.855	
1984 (2)	39.554	-3,2	75.831	4,2
1990 (2)	27.702	-5,7	104.897	5,7
1995 (2)	19.410	-6,9	152.404	7,8
2000 (2)	16.475	-3,2	178.780	3,3
2001	15.569	-5,5	188.696	5,5
2002	14.846	-4,6	199.979	6,0
2003	14.226	-4,2	207.796	3,9
2004	13.602	-4,4	218.265	5,0
2005	12.690	-6,7	231.410	6,0
2006	11.838	-6,7	247.081	6,8
2007	11.136	-5,9	270.176	9,3
2008	10.649	-4,4	281.579	4,2
2009	9.963	-6,4	310.951	10,4
2010	9.532	-4,3	337.226	8,4
2011	9.145	-4,1	356.390	5,7
2012	8.733	-4,5	368.992	3,5
2013	8.473	-3,0	389.418	5,5
2014	8.251	-2,6	419.902	7,8
2015	7.910	-4,1	450.543	7,3
2016	7.431	-6,1	495.027	9,9
2017	7.215	-2,9	528.197	6,7
2018	6.995	-3,0	566.162	7,2
2019	6.792	-2,9	618.911	9,3
2020	6.613	-2,6	633.903	2,4
2021	6.335	-4,2	661.721	4,4
2022	6.092	-3,8	709.208	7,2
2023	5.884	-3,4	745.008	5,0
2024	5.640	-4,1	771.305	3,5

(1) 1980-2000: Gemiddelde maandelijkse cijfers; vanaf 2001: situatie op 31 december
(2) Telkens gemiddelde procentuele verandering per jaar in de periode van J-4 tot J
Bron: IO'n, Kwaliteitsuitslagen

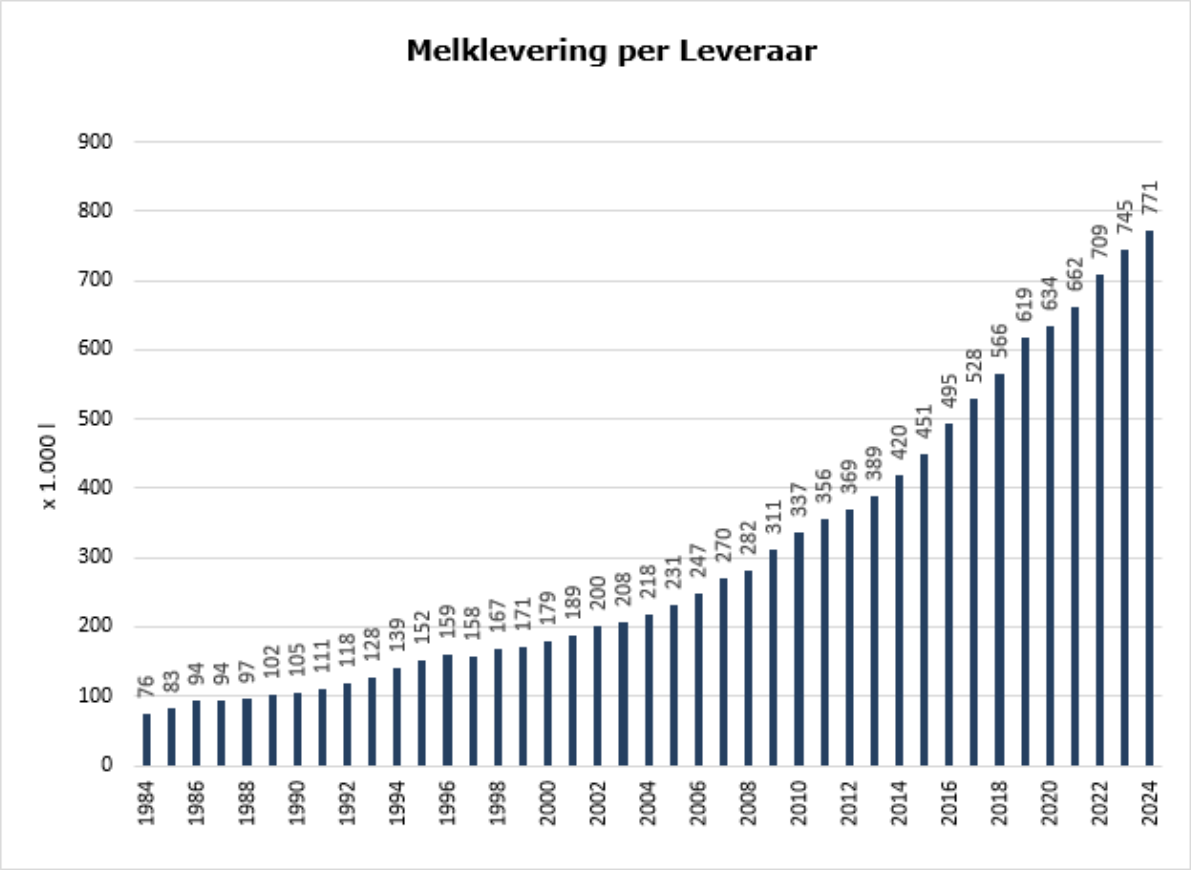
Melklevering per Leveraar
x 1.000 l
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
76
83
94
94
97
102
105
111
118
128
139
152
159
158
167
171
179
189
200
208
218
231
247
270
282
311
337
356
369
389
420
451
495
528
566
619
634
662
709
745
771
1984
1986
1988
1990
1992
1994
1996
1998
2000
2002
2004
2006
2008
2010
2012
2014
2016
2018
2020
2022
2024

2.3.5. Vetgehalte daalt, eiwitgehalte blijft constant

Het gemiddeld vetgehalte van de melkleveringen in 2024 neemt af in vergelijking met 2023 en bedraagt 43,25 gram. Het eiwitgehalte blijft met 35,60 g/liter nagenoeg constant t.o.v. vorig jaar.

Vet- en Eiwitgehalte

	Vetgehalte (g/l)	Verschil	Eiwitgehalte (g/l)	Verschil
1984	36,88	0,10	32,63	0,04
1995	41,37	-0,09	34,15	0,00
2000	41,95	0,20	34,20	0,06
2001	42,14	0,19	34,28	0,08
2002	42,15	0,01	34,41	0,13
2003	42,19	0,04	34,33	-0,08
2004	42,59	0,40	34,40	0,07
2005	42,12	-0,47	34,34	-0,06
2006	42,21	0,09	34,49	0,15
2007	41,97	-0,24	34,87	0,38
2008	41,97	0,00	34,70	-0,17
2009	42,15	0,18	34,49	-0,21
2010	42,23	0,08	34,90	0,41
2011	41,93	-0,30	34,83	-0,07
2012	42,29	0,36	34,96	0,13
2013	42,08	-0,21	34,96	0,00
2014	41,46	-0,62	34,93	-0,03
2015	41,99	0,53	35,02	0,09
2016	42,02	0,03	35,17	0,14
2017	42,12	0,10	35,53	0,37
2018	42,13	0,01	35,23	-0,30
2019	43,14	1,01	35,49	0,26
2020	43,11	-0,03	35,60	0,11
2021	43,57	0,46	35,59	-0,01
2022	42,92	-0,65	35,29	-0,30
2023	43,51	0,59	35,59	0,30
2024	43,25	-0,26	35,60	0,01

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.6. 20% van Belgische leveraars levert meer dan 1.000.000 liter

Op basis van de verdeling van de melkleveringen per melkleveraar kan een beeld worden geschetst van de grote structurele bedrijfsverschillen in de Belgische melkveesector. In 2024 leverde 7,2% van alle leveraars in België minder dan 100.000 liter. Meer dan de helft van de Belgische leveraars (52%) leverde meer dan 500.000 liter. Deze bedrijven zijn goed voor 83,2% van de totale Belgische melkleveringen. De categorie van de bedrijven met meer dan 1.000.000 liter vertegenwoordigt meer dan 20% van de Belgische melkveehouders. Deze melkleveraars zijn goed voor 54,7% van de Belgische leveringen.

Verdeling van de Belgische melkleveraars

Geleverde liters	Producenten		Hoeveelheid melk	
(liters)	aantal	%	mio. lit.	%
< 50.000	154	2,6	5	0,1
50 - 99.999	271	4,6	21	0,5
100 - 199.999	674	11,4	102	2,3
200 - 299.999	652	11,0	163	3,7
300 - 399.999	546	9,2	189	4,4
400 - 499.999	556	9,4	251	5,8
500 - 599.999	463	7,8	253	5,8
600 - 699.999	480	8,1	309	7,1
700 - 799.999	347	5,9	259	6,0
800 - 899.999	271	4,6	229	5,3
900 - 999.999	198	3,3	187	4,3
1.000-1.499.999	713	12,0	858	19,7
1.500-1.999.999	273	4,6	467	10,8
>2.000.000	326	5,5	1.054	24,2
> 500.000	3.071	51,8	3.617	83,2
Totaal	5.924	100,0	4.347	100,0

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

De veehouderijen met de grootste gemiddelde melkleveringen bevinden zich in Vlaanderen. Hier bedraagt het gemiddelde bijna 923 000 liter op jaarbasis. In Wallonië liggen de gemiddelde individuele melkleveringen op 56,3% van die in Vlaanderen, namelijk op bijna 559 000 liter/jaar.

De gemiddelde leveringen per bedrijf blijven ook in 2024 stijgen in beide regio's. De sterkste stijging wordt geregistreerd in Vlaanderen. De gemiddelde levering neemt in België minder snel toe dan vorig jaar, toen de nationale toename nog 5,0% bedroeg, tegenover 3,5% voor 2024.

Gemiddelde leveringen per melkleveraar, per regio

(liter)	2014	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Vlaanderen (1)	445.875	652.020	741.907	844.722	881.449	922.905	4,7
Wallonië (1)	388.425	440.759	485.429	515.414	546.495	558.758	2,2
België (2)	419.902	579.688	633.903	709.208	745.008	771.305	3,5

(1) Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

(2) Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.7. Gemiddelde melkprijs van €49,62 per 100l in 2024

Jaarlijks berekent BCZ een gemiddelde jaarprijs voor de conventionele (i.e. niet-bio) melk, op basis van een enquête bij de BCZ-leden. In deze berekeningen zijn inbegrepen: de melkerijpremies op maand- en op jaarbasis, de nabetalingen en de jaarlijkse kosten. De BTW en dividenden op ledenkapitaal zijn niet inbegrepen. Voor **2024** bedroeg de BCZ-jaarprijs 49,62 euro per 100 liter. Deze prijs stemt overeen met een stijging van 9% t.o.v. de prijzen in 2023.

Reële melkprijs

Jaar	Prijs (€/100 l)	Vet (g/l)	Eiwit (g/l)
2000	31,28	42,31	34,25
2001	32,70	42,48	34,32
2002	29,91	42,54	34,35
2003	29,83	42,71	34,38
2004	30,24	42,87	34,45
2005	28,58	42,38	34,40
2006	28,20	42,45	34,52
2007	36,17	42,09	34,92
2008	32,48	42,19	34,76
2009	24,74	42,29	34,54
2010	31,41	42,11	34,90
2011	34,55	41,82	34,81
2012	31,27	42,15	34,93
2013	39,44	41,94	34,94
2014	37,35	41,33	34,90
2015	28,80	41,81	35,01
2016	28,10	41,36	35,51
2017	36,85	41,47	35,88
2018	34,27	42,32	35,36
2019	34,67	42,92	35,37
2020	32,20	42,93	35,60
2021	38,50	43,35	35,62
2022	55,14	42,91	35,30
2023	45,19	43,45	35,59
2024	49,62	43,22	35,65

Reële gehaltes aan vet en eiwit, inclusief premies zuivelfabriek, inclusief nabetalingen, exclusief BTW

Bron: AVCZ tot 2015, BCZ vanaf 2016

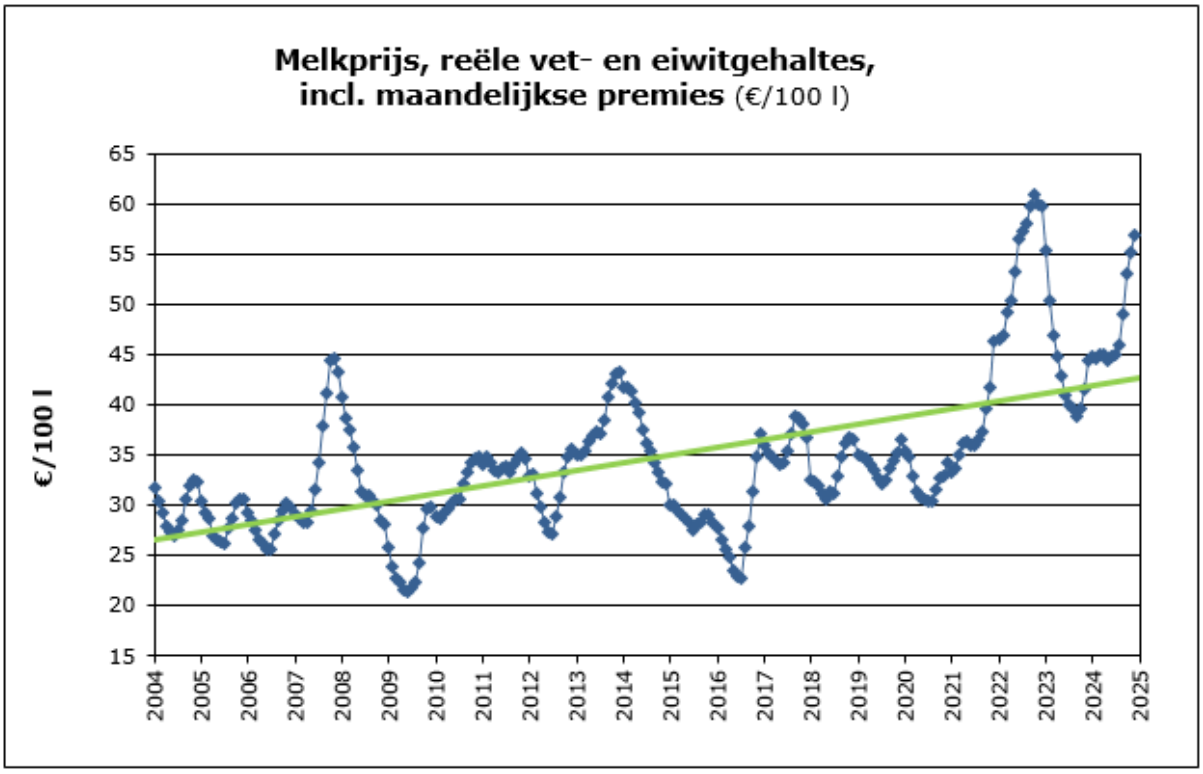

Maandelijkse reële prijs, exclusief bijkomende betalingen op jaarbasis
Bron: BCZ

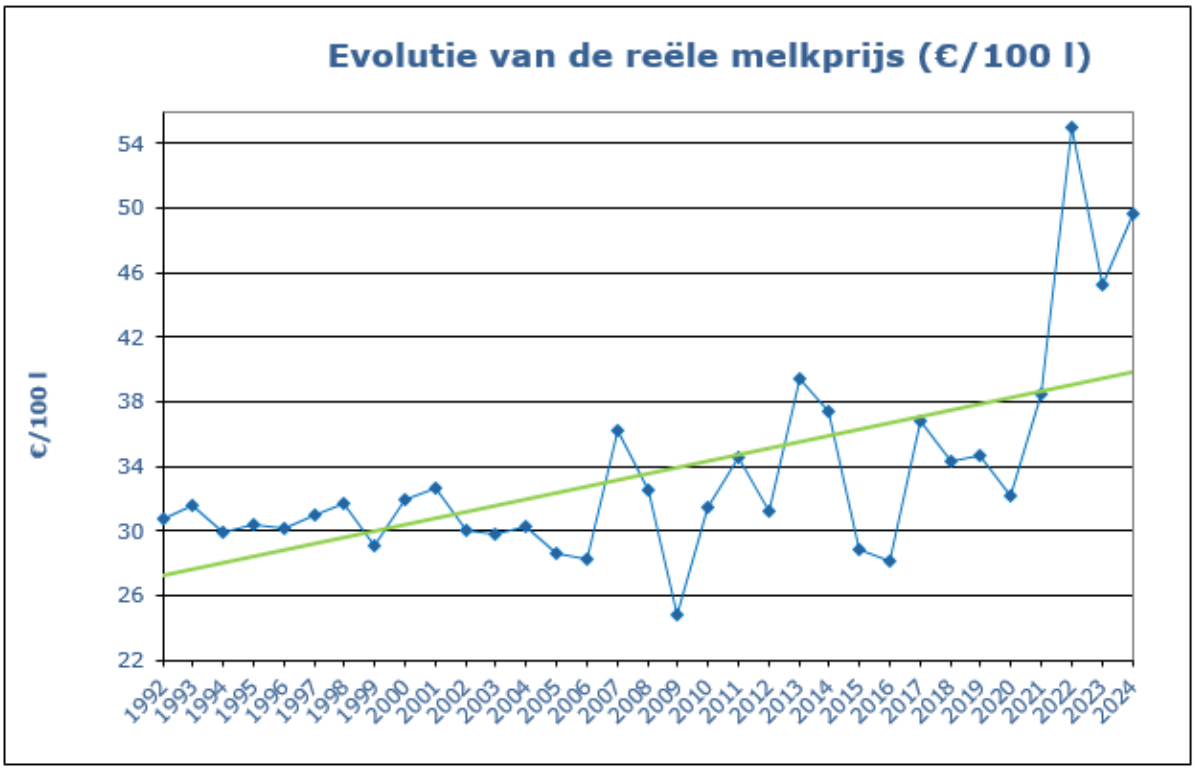

Jaarlijkse reële prijs, exclusief BTW
Bron: AVCZ, BCZ vanaf 2017

2.3.8. Biologische melkproductie daalt

Voor 2024 beschikken we nog niet over definitieve cijfers over het aantal biologische melkkoeien in de Vlaamse regio. Het aantal biomelkkoeien in Vlaanderen, en dus ook in België betreft dus een raming voor vorig jaar. Gezien het gros van de biologische melkproductie zich in Wallonië bevindt, is een goede inschatting van de evolutie op Belgisch niveau wel al mogelijk. Net als vorig jaar daalt het aantal biologische melkkoeien in België (-2,7%).

Evolutie van het aantal bio-melkkoeien

	2015*	2017*	2020	2022	2023	2024	% 24/23
BELGIE							
Bio- melkkoeien	13.146	20.101	22.686	24.036	22.950	22.331	-2,7%
Tot. melkkoeien	529.247	519.159	537.941	526.574	535.548	534.891	-0,1%
%	2,5	3,9	4,2	4,6	4,3	4,2	-2,6%
VLAANDEREN							
Bio- melkkoeien**	1.141	2.984	3.406	3.675	3.644	3.484	-4,4%
WALLONIE							
Bio- melkkoeien	12.005	17.117	19.280	20.361	19.306	18.847	-2,4%

Bron: FOD Economie/Statbel, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap
* 2019 en vroeger: inclusief jongvee voor Wallonië
** raming voor 2024

Ook in 2023 daalde het aantal biologische melkkoeien, maar toen steeg de productie. In 2024 wordt de daling van het aantal koeien ook in de productie van koemelk met biolabel weerspiegeld. De bioleveringen daalden met -4,1% t.o.v. 2023. Ook het relatieve aandeel biomelk daalt voor het eerst t.o.v. het jaar voordien, al zij het slechts met 0,1 procentpunt (van 2,6% naar 2,5%).

De leveringen van koemelk met biolabel

(1.000 l)	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Bioleveringen	77.894	96.487	111.115	115.656	110.883	-4,1
Vlaanderen	-	-	39.031	37.619	35.967	-4,4
Wallonië	-	-	72.084	78.037	74.866	-4,1
Tot. leveringen	3.960.304	4.203.646	4.320.498	4.383.628	4.350.160	-0,8
%	2,0	2,3	2,6	2,6	2,5	-3,4

Bron: BCZ-leden, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap vanaf 2021

Sinds 2020 berekent BCZ naast de reële conventionele melkprijs ook de reële biomelkprijs. In 2024 bedroeg de biomelkprijs €54,13 per 100 liter, wat neerkomt op een stijging met 2% t.o.v. vorig jaar.

Reële biomelkprijs

Jaar	Prijs (€/100 l)	Vet (g/l)	Eiwit (g/l)
2020*	46,38	40,92	35,05
2021	47,34	40,92	35,05
2022	55,72	41,16	34,49
2023	53,14	42,25	34,23
2024	54,13	42,42	34,37

* berekening o.b.v. de gehalten van 2021

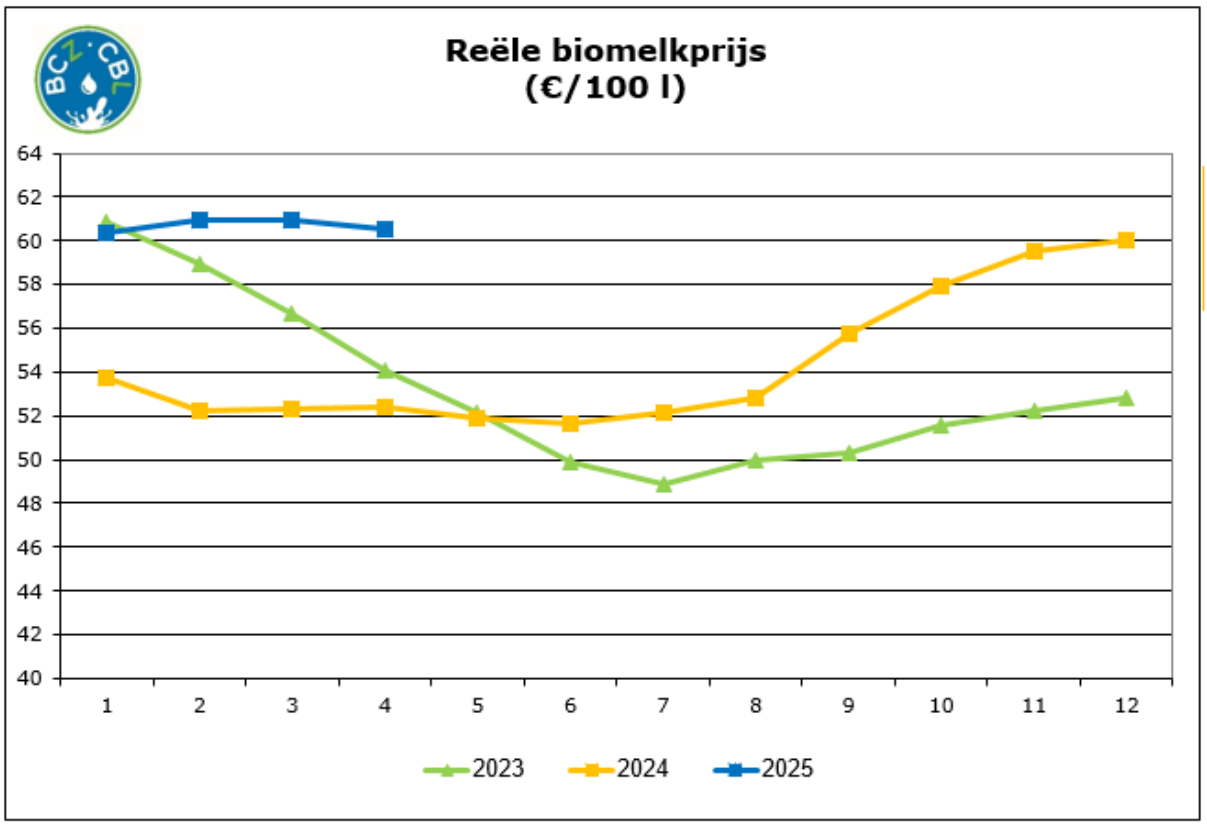

2.3.9. Impact blauwtong op kwaliteit rauwe melk blijft beperkt

De zware uitbraak van het blauwtongvirus in het tweede deel van 2024 heeft gelukkig geen al te grote impact gehad op de kwaliteitsresultaten. Het aantal leveraars zonder strafpunten voor het celgetal daalt licht t.o.v. vorig jaar, maar blijft gunstig (96,5%). De andere kwaliteitsresultaten blijven in 2024 op de hoge niveaus van de voorbije jaren.

Jaaroverzicht van het aandeel melkleveraars zonder strafpunten (in %)

Kwaliteitsparameter	1993	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024
Kiemgetal (1)	88,2	97,5	97,5	98,3	98,9	98,7	98,7	98,7
Celgetal (2)	82,2	96,8	95,9	97,1	97,9	97,7	97,5	96,5
Remstoffen (3)	99,5	99,1	99,3	99,7	99,7	99,8	99,8	99,7
Vriespunt	98,9	99,1	99,7	99,7	99,9	99,8	99,7	99,5
Filtratie	99,7	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(1) Minder dan 100.000 kiemen
(2) Minder dan 400.000 cellen
(3) Sinds 01/11/2000 wordt het systeem van strafpunten vervangen door een penalisatie op de leveringen die door remstoffen gecontamineerd zijn.
Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.10. Melkverwerking

De melkverwerking door de zuivelindustrie in België is de laatste decennia fors gestegen. In 2022 ging het om 5,1 miljard liter melk, waarmee voor het eerst de kaap van 5 miljard overschreden. Ook in 2024 is dat het geval, na een kleine daling het jaar voordien

Sinds 2015, het einde van de Europese melkquota, is de melkaanvoer met 22% of bijna 0,8 miljard liter gestegen, terwijl het volume verwerkte melk in België is gestegen met bijna 1 miljard liter. De forse toename van de verwerking de afgelopen jaren laat de zuivelindustrie toe een performant verwerkingsapparaat van voldoende schaalgrootte operationeel te stellen en te houden. Dit komt de uitvoer en de handelsbalans ten goede.

Verwerking van melk door de zuivelindustrie (mio liter)

Jaar	Melkaanvoer	Invoer bulk	Uitvoer bulk	Saldo in/uitvoer	Melkverwerking
2006	2.925	486	336	150	3.075
2008	2.999	486	381	105	3.104
2010	3.214	552	508	44	3.258
2012	3.222	730	492	238	3.460
2013	3.300	760	300	460	3.760
2014	3.465	921	509	412	3.877
2015	3.564	1.060	544	516	4.080
2016	3.679	1.137	344	793	4.472
2018	3.960	1.105	119	986	4.946
2019	4.055	694	113	581	4.636
2020	4.204	659	75	584	4.788
2021	4.192	656	102	554	4.746
2022	4.320	1.021	205	816	5.136
2023	4.384	771	203	569	4.953
2024	4.350	865	174	691	5.041

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap; AMI

2.3.11. Meer kaas en verse zuivel

Voor 2024 valt de hogere productie van kaas op en dit over zowat alle kaassoorten heen (op Cheddar na). Dit ligt in lijn met de toegenomen marktvraag. Als gevolg van de hogere kaasproductie daalde de productie van boter, die de vraag niet kon volgen. Verder neemt de productie van verse zuivel sterk toe, gedreven door een toename aan gefermenteerde melk. De geproduceerde hoeveelheden melkpoeder namen sterk af t.o.v. vorig jaar, zowel magere als niet-magere. Verder werd opvallend meer verduurzaamde melk geproduceerd tegenover 2023. De productie van consumptiemelk ligt in lijn met vorig jaar.

Binnen de **consumptiemelkcategorie** doen melkdranken (+2%) het beter dan witte melk (-2%). Binnen de categorie van de witte melk stijgt het aandeel van volle melk, ten koste van het aandeel

van halfvolle en magere melk. De productie van melkdranken ligt in lijn met vorig jaar. Hoewel beperkt in volume, valt de grote relatieve stijging van gevitamineerde melk (+20%) sterk op.

Aandeel in de productie van consumptiemelk (%)

	1984	1995	2005	2015	2020	2022	2023	2024
Volle melk	73,7	34,6	20,9	21,4	26,6	27,6	28,2	29,5
Halfvolle melk	11,7	49,9	53,0	50,3	45,7	43,9	44,5	43,0
Magere melk	10,8	12,3	7,0	5,4	5,6	4,7	4,6	4,4
Karnemelk	3,8	3,2	4,2	2,2	2,4	2,8	2,8	2,6
Chocolademelk	—	—	12,5	16,2	16,4	18,7	17,7	17,8
Melk met vitamines	—	—	2,4	4,5	3,3	2,3	2,2	2,7
TOTAAL	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: NIS (publicatie van 27/05/2025)

De sterke toename van de productie van gefermenteerde melk (+12%) zorgt voor een stijging van de **verse zuivelproducten** in 2024 (+5%). Voor room (+1%) en desserten (+3%) zien we een beperkte toename. De productie van yoghurt nam met -1% t.o.v. vorig jaar licht af.

Bij de **melkpoeders** valt de forse daling van maar liefst -20% volle melkpoeder op. Vorig jaar vond echter een zeer grote toename van de productie plaats, waardoor we nog steeds ruim boven de hoeveelheid van 2022 blijven. Ook de productie van magere melkpoeder daalt met -5%. In totaal wordt er dus 8% minder melkpoeder geproduceerd dan vorig jaar. De productie van **melkerijboter** daalt met 7%, wat de trend volgt van vorig jaar. Sinds 2022 zijn de productiecijfers voor herbewerkte boter vertrouwelijk gezien het beperkt aantal marktdeelnemers in België.

Met betrekking tot **kaas** zijn er net als vorig jaar behoorlijke productiestijgingen te rapporteren:

- Verse kaas, dat vroeger stelselmatig dalingen kende, laat sinds 2020 een groei optekenen. In 2024 wordt nog eens een sprong gemaakt van maar liefst +52%;
- Gouda als consumentenkaas maakt opnieuw een mooie stijging, met name +10,4%;
- De Belgische productie van Cheddar is relatief beperkt. Wijzigingen in het geproduceerde volume springen dus meteen in het oog, en ook dit jaar valt een daling van -23% waar te nemen. Vorig jaar tekenden we nog een stijging op van 11%;
- Er staat geen rem op de groei van Mozzarella (+8%). en neemt in 2023 bijna drie kwart van het aandeel aan natuurkaas voor haar rekening;
- Smeltkaas stijgt opnieuw met 3,6%.

Zuivelproductie in België

(in 1.000 liter of ton)	2010	2015	2020	2022	2023	2024	24/23 %
CONSUMPTIEMELK (1.000 l)							
WITTE MELK	672.793	686.191	716.715	646.048	641.145	631.800	-1,5
- volle melk	158.881	184.871	237.808	225.595	225.686	234.265	3,8
- halfvolle melk	441.304	435.719	407.862	358.869	356.111	341.687	-4,1
- magere melk	53.158	46.809	49.892	38.791	37.227	35.038	-5,9
- karnemelk	19.450	18.792	21.153	22.793	22.120	20.810	-5,9
MELKDRANKEN	105.960	179.381	176.271	171.797	159.577	163.117	2,2
° chocolademelk	75.881	140.190	146.382	153.251	141.989	141.855	-0,1
° met vitamines	30.079	39.191	29.890	18.546	17.588	21.262	20,9
TOTAAL	778.753	865.572	892.986	817.845	800.722	794.916	-0,7
VERSE ZUIVELPRODUCTEN (1.000 l)							
- yoghurt	50.695	35.307	49.699	53.736	53.760	53.080	-1,3
- gefermenteerde melk	239.493	202.866	262.038	255.094	253.743	284.388	12,1
- consumptieroom	151.741	218.872	227.309	256.931	268.284	270.632	0,9
- desserten (pap, vla, ...)	88.669	91.147	93.575	116.783	120.953	124.015	2,5
TOTAAL	530.598	548.192	632.620	682.545	696.741	732.115	5,1
BOTER (ton)							
- melkerijboter	31.651	45.856	63.124	73.534	68.862	64.336	-6,6
- herbewerkt	43.392	35.412	31.912	-	-		-
TOTAAL	75.043	81.268	95.036	-	-	-	-
MELKPOEDER (ton)							
- niet-magere	69.212	39.722	70.395	26.979	40.684	32.388	-20,4
- magere	78.034	153.295	156.342	198.190	182.838	173.400	-5,2
TOTAAL	147.246	193.017	226.737	225.169	223.521	205.788	-7,9
KAAS (ton)							
- verse kaas	11.242	12.819	7.491	12.981	14.548	22.072	51,7
- natuurkaas	59.275	84.426	99.760	98.310	110.368	116.912	5,9
° Gouda	5.254	5.531	10.078	8.679	8.764	9.678	10,4
° Cheddar	2.369	1.257	3.763	1.805	2.004	1.554	-22,5
° andere harde en halfharde	24.476	24.074	25.207	19.219	18.696	18.413	-1,5
° Italiaans (Mozzarella, …)	27.176	53.564	60.711	68.606	80.903	87.267	7,9
- smeltkaas	-	-	12.425	11.459	11.740	12.167	3,6
TOTAAL	70.517	97.245	119.676	122.750	136.655	151.151	10,6
TOTAAL (excl. smeltkaas)	70.517	97.245	107.251	111.291	124.915	138.984	11,3
EVAP + CONDENS	-	-	65.570	57.641	57.273	65.689	14,7
ROOM- EN MELKIJS	84.994	71.148	63.629	63.314	59.516	59.924	0,7

—: niet beschikbaar
Bron: NIS (publicatie van 27/05/2025)

De Belgische zuivelindustrie verwerkt (uitgedrukt op basis van vet en eiwit) het grootste deel van de melk tot producten van de categorieën room, kaas en melkpoeder. Wanneer we condensmelk en 'tweedelijns' zuivelproducten zoals herbewerkte boter, smeltkaas en roomijs buiten beschouwing laten, daalde het aandeel van **melkpoeder** sinds 2005 van 30% tot 20% in 2021. In 2022 nam dit aandeel weer toe tot ruim 23% om vervolgens stabiel te blijven in 2023. In 2024 zien we opnieuw een daling tot 21,4%. Ook het aandeel van **boter** daalt tegenover met 0,8 procentpunt t.o.v. vorig jaar tot 14,4%. Het aandeel van **consumptiemelk** blijft met 11,6% nagenoeg stabiel, mogelijk het voorzichtige begin van een trendbreuk met de jarenlange dalende tendens. De categorieën **kaas** en **verse zuivelproducten** nemen in aandeel toe t.o.v. 2023, tot respectievelijk 22,9% en 6,1%. Ook

voor **room** zien we een stijging t.o.v. vorig jaar. Ook al is die beperkt in grootte, door de daling van het melkpoeder heeft room met 23,5% nu het grootste aandeel in de melkverwerking.

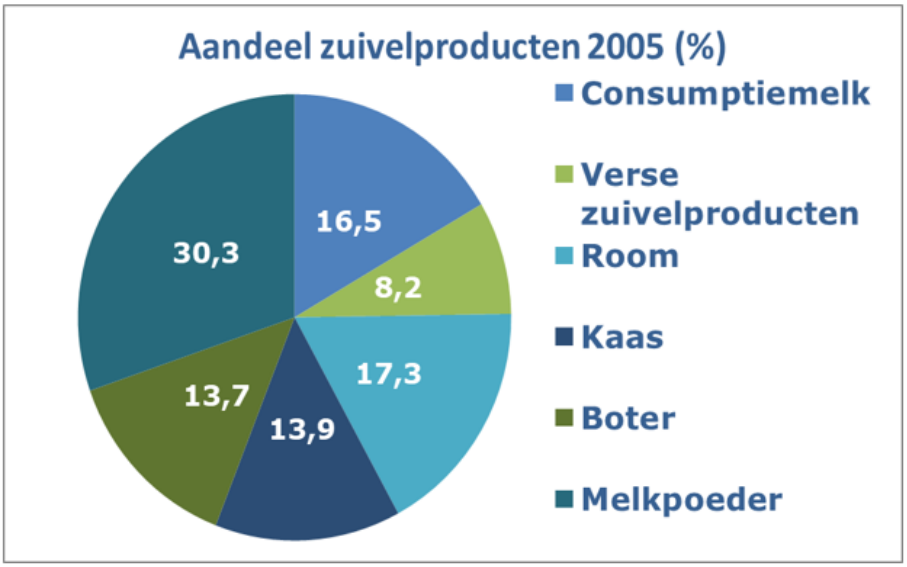

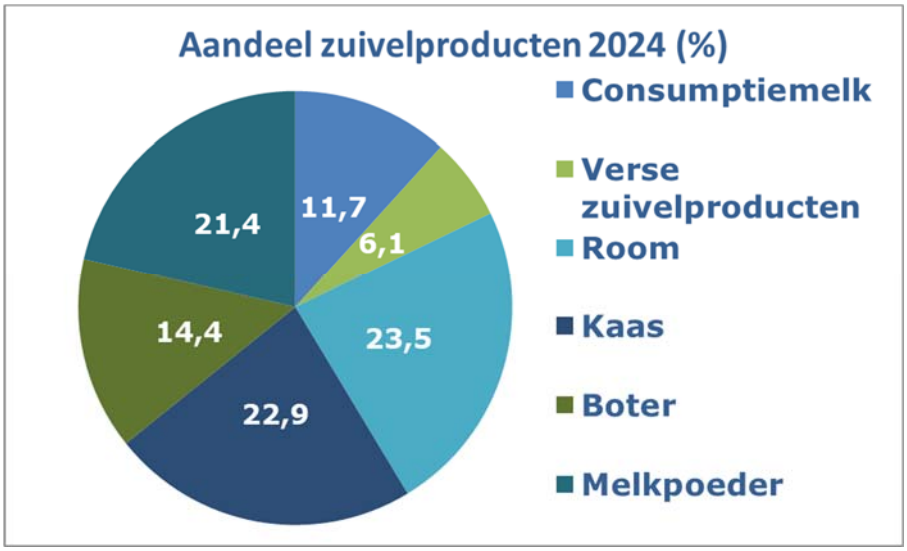

Bron: NIS en Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.12. Thuisverbruik zuivel stijgt over hele lijn

In 2024 steeg het thuisverbruik van zowel melk, yoghurt, room, boter, als kaas tegenover het jaar voordien. Hiermee wordt voor het eerst sinds de coronacrisis gebroken met de jarenlange trend van de daling van het gezinsverbruik van consumptiemelk. In vergelijking met 2023 steeg het thuisverbruik van consumptiemelk in **2024** met 3,1%. Hierbij is vooral de stijging van het verbruik van chocolademelk met 13,8% opmerkelijk. Voor kaas (+0,6%) is de stijging weliswaar bescheidener dan voor yoghurt (+2,8%), boter (+4,3%) en room (+4,7%). Deze laatste twee zijn wellicht te danken aan de algemene trend tot publieke herwaardering van melkvet, die zich ook zeer sterk heeft laten gelden op de prijzen voor melkvet (zie 2.3.13).

Het gezinsverbruik van zuivelproducten in België

(l of kg per capita)	2000	2010	2015	2020	2023	2024	24/23 %
Totaal melk (1)	64,20	51,85	48,64	41,48	38,33	39,52	3,1
° Karnemelk	1,40	0,70	0,52	0,59	0,28	0,30	7,1
° Chocolademelk	3,20	3,50	3,80	3,38	2,83	3,22	13,8
Yoghurt	10,40	10,70	10,44	10,09	9,74	10,01	2,8
Room	1,90	2,50	2,62	2,11	2,14	2,24	4,7
Boter	3,20	2,40	2,31	1,70	1,40	1,46	4,3
Kaas (2)	14,90	15,90	14,92	14,43	14,36	14,44	0,6
° Verse witte kaas	4,00	3,70	2,96	2,90	2,44	2,35	-3,7
° Smeltkaas	1,20	1,20	1,12	0,99	0,84	0,84	0,0
° Andere kaas	9,70	11,00	10,85	10,54	11,08	11,25	1,5

(1) Inclusief gefermenteerde melk en exclusief melksubstituten

(2) Inclusief smeltkaas en verse witte kaas

Bron: YouGov via VLAM

2.3.13. Vetvalorisatie bereikt recordhoogtes

De Belgische noteringen kenden een ware explosie in 2024. Zowel de noteringen voor boter als voor room kenden nagenoeg het hele jaar door stijgingen, met recordhoogtes als resultaat. Op het eind van 2024 liggen de noteringen van room en boter maar liefst 41% en 31% boven de niveaus van 2023.

Prijsnoteringen (€/100 kg)

	31.12.07	31.12.10	31.12.15	31.12.18	31.12.19	31.12.20	31.12.22	31.12.23	31.12.24	24/23 %
Boter	289,20	362,64	287,75	425,86	354,47	335,83	519,50	550,75	720,96	30,9
Room	-	-	-	-	-	-	239,44	248,64	351,18	41,2
Cheddar	393,00	335,00	263,75	330,00	325,00	310,00	-	-	-	-
Volle melkpoeder	313,18	289,82	229,36	278,88	314,34	277,61	410,00	369,94	-	-
Magere melkpoeder	279,11	226,60	174,39	174,29	261,38	221,48	308,30	260,64	280,53	7,6

Bron: BCZ

De boterproductie kon de vraag niet volgen, die onder meer door de herwaardering van het product sterk is gestegen. De vorige prijsrecords van boter en room dateerden van 2022, volgend op de Russische invasie van Oekraïne en de coronacrisis. Onderstaande grafieken tonen echter duidelijk aan dat de niveaus van 2022 in de tweede jaarhelft ruimschoots werden overschreden. De kleine dip in aanvoer maar vooral de sterke vraag maakten van melk een schaars product, waardoor zuivelproducenten moesten kiezen tussen de productie van kaas, boter, of room. De resulterende onrust op de markt creëerde een sneeuwbaleffect voor de noteringen. Voor magere melkpoeder was de markt meer gematigd. Gedurende het hele jaar schommelden de noteringen rond de niveaus van 2023. Op het einde van 2024 noteert magere melkpoeder wel bijna 8% hoger dan vorig jaar.

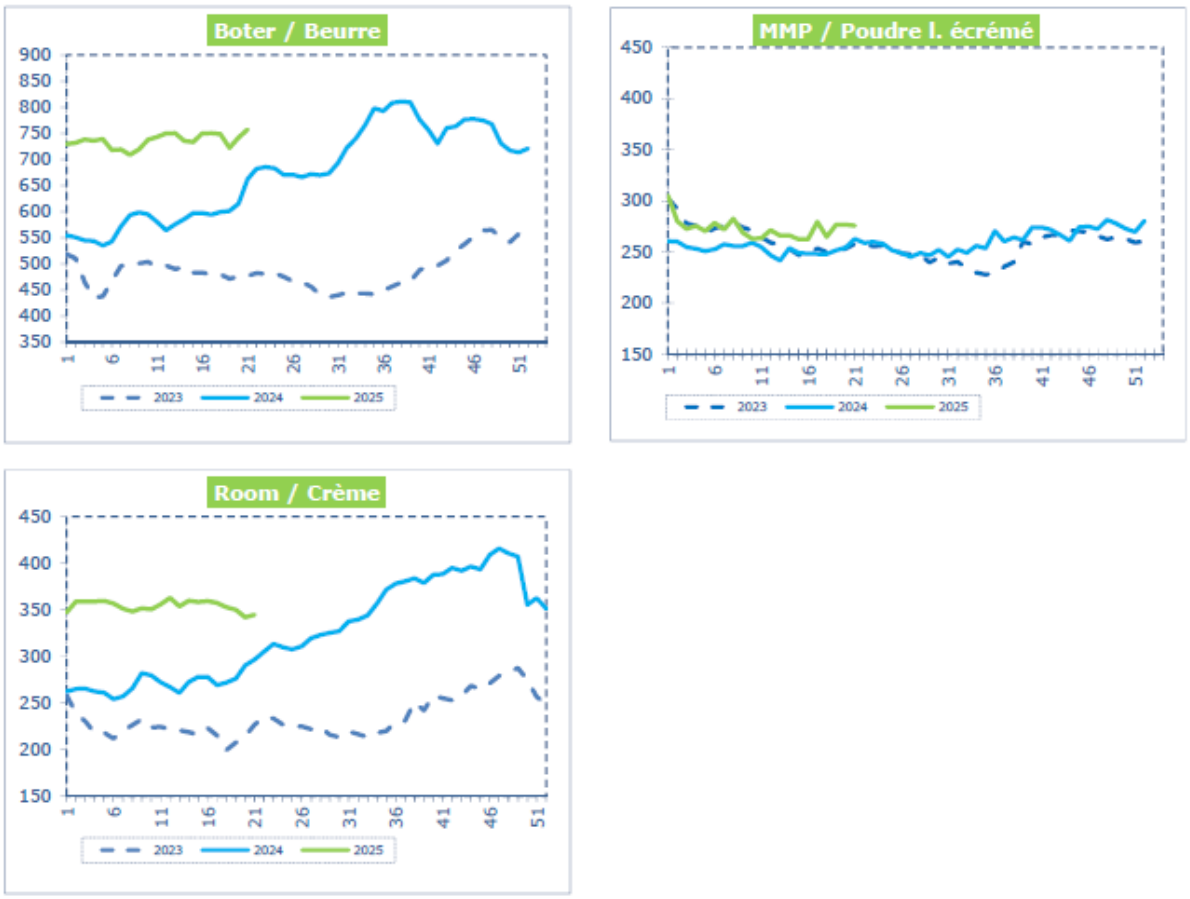

2.3.14. Omzet stijgt, investeringen dalen

De **omzet** van de zuivelindustrie in ons land is in 2022 met 30% gestegen. De kaap van 7 miljard euro werd zo overschreden. De voedingsinflatie heeft hieraan zijn bijdrage geleverd. In 2023 zagen we vervolgens een lichte daling van 1%, maar in **2024** stijgt de omzet opnieuw met 5%. Dit is beduidend beter dan het totaal van de voedingsindustrie, die weliswaar ook weer stijgt met 3%. Bijgevolg stijgt het aandeel van de omzet van de zuivelindustrie in de totale voedingsindustrie naar 9% in 2023.

In 2024 daalt de **werkgelegenheid** in de zuivelindustrie met 1%. Ook vorig jaar kenden we een daling, toen nog met 3%, terwijl we in het verleden steeds een toename optekenden. De groei die wordt opgetekend voor de volledige voedingsindustrie neemt ook verder, naar nog slechts 0,3%. Sinds 2010 is de werkgelegenheid in de zuivelindustrie met ruim 6% gestegen.

In 2021, 2022 en 2023 vonden grote stijgingen in de **investeringen** in de zuivelindustrie plaats. Vorig jaar stegen ze nog met 4% tot een niveau van 190 miljoen euro. In 2024 dalen de investeringen voor het eerst terug sinds 2020. Na een daling van -6% bedragen ze nog 178 miljoen euro. Als gevolg van een lichte stijging van de investeringen in de totale voedingsindustrie, neemt het aandeel van de zuivelindustrie af tot 8%.

	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
- OMZET (mio euro)							
a. Zuivelindustrie (1)	4.190	4.974	5.358	7.069	6.989	7.346	5,1
b. Voedingsindustrie	38.942	48.560	54.267	75.740	81.191	83.217	2,5
c. Aandeel zuivel (%)	10,8	10,2	9,9	9,3	8,6	8,8	2,6
- TEWERKSTELLING							
a. Zuivelindustrie (2)	5.726	5.620	6.162	6.270	6.112	6.060	-0,9
b. Voedingsindustrie	88.639	88.439	97.220	101.353	102.037	102.327	0,3
c. Aandeel zuivel (%)	6,5	6,4	6,3	6,2	6,0	5,6	-6,7
- INVESTERINGEN (mio euro)							
a. Zuivelindustrie (1)	90	151	137	183	190	178	-6,1
b. Voedingsindustrie	1.002	1.471	1.717	2.057	2.104	2.133	1,4
c. Aandeel zuivel (%)	8,9	10,3	8,0	8,9	9,0	8,3	-7,4

(1) incl. consumptie-ijsindustrie
(2) excl. consumptie-ijsindustrie
Bron: Statbel, RSZ

2.3.15. Handelsbalans blijft positief

In overleg met andere instanties wordt sinds 2022 een ruimere methodiek gehanteerd voor het becijferen van de in- en uitvoergegevens voor zuivelproducten. Niet enkel melk en room, melkpoeder, gefermenteerde zuivelproducten, boter, kaas en wei maken deel uit van de handelsstatistieken, maar ook een aantal andere zuivelproducten zoals melkdranken, roomijs, lactose,… worden nu binnen beeld gebracht. Binnen de categorie andere zuivelbereidingen valt o.a. zuigelingenvoeding o.b.v. melk en zuivelproducten, en melkpermeaat. Daarnaast verandert vanaf dit jaar de definitie van de productgroep 'wei en lactose', die voortaan ook lactoalbuminen bevat. Eerder werden lactoalbuminen als 'niet-eetbare producten' ingedeeld, maar dat was niet correct gezien deze wel geschikt zijn voor menselijke consumptie. Het is belangrijk dit in het achterhoofd te houden bij de verdere interpretatie van dit rapport. Let wel, de in deze sectie gepresenteerde cijfers zijn steeds inclusief doorvoer door België. Voor sommige producten, met name commodities, kan de doorvoer substantieel zijn, gezien de grote zeehavens die Vlaanderen herbergt.

Uitgedrukt in volume daalt de **invoer** in 2024 met -4%. Ook vorig jaar noteerden we een daling (toen 8%), maar in 2022 zagen we een stijging van bijna 30%, te wijten aan een erg hoge invoer van melk en room. De daling in 2024 is grotendeels te wijten aan de lagere invoer van melk en room, die net als vorig jaar daalt (-6%). Relatief gezien zijn boter, condensmelk, en de categorie 'andere zuivelbereidingen' de grootste dalers. Boter en boterconcentraat dalen zelfs met een kwart, tot nog amper 96.000 ton. Bij de stijgers opnieuw de gefermenteerde zuivelproducten, maar ook de invoer van wei en lactose kende een sterke stijging in 2024.

Invoer in volume

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	874,4	791,3	1.285,0	1.006,6	1.540,7	1.349,7	1.269,2	-6,0
Melkpoeder	80,5	131,7	123,2	124,8	172,7	157,2	165,1	5,0
Gefermenteerde producten	169,3	135,6	134,0	135,4	133,0	145,2	165,7	14,1
Boter en boterconcentraat	106,9	111,9	157,0	137,1	122,6	124,9	96,0	-23,2
Kaas	243,8	271,9	278,1	362,6	436,2	445,2	425,9	-4,3
Wei en lactose	118,5	161,8	150,3	122,5	93,4	78,3	90,3	15,3
Condensmelk	34,1	48,9	74,7	79,3	101,5	96,8	78,8	-18,6
Melkdranken	-	-	20,9	32,0	31,6	36,5	45,5	24,7
Melk- en roomijs	26,6	16,5	18,7	17,9	22,8	24,0	23,2	-3,4
Andere zuivelbereidingen	11,2	20,0	38,2	58,4	49,0	45,6	37,0	-18,9
TOTAAL	1.665,3	1.689,5	2.280,0	2.076,5	2.703,5	2.503,4	2.396,7	-4,3

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

In waarde blijft de **invoer** nagenoeg constant t.o.v. 2023. een kleine daling (-2%), volgend op de drastische stijging van 29% in 2022. De productprijzen zijn in 2024 immers gestegen. In 2024 zien we een stijging in de invoer van melkdranken, wat in lijn ligt met de stijging in volume. De stijging van melk- en roomijs ligt dan weer niet in lijn met de afname van het volume. Dit betekent dat de kiloprijs van het ingevoerde melk- en roomijs gestegen is. In waarde blijft kaas het grootste deel van de geïmporteerde waarde vertegenwoordigen, gevolgd door melk en room.

Invoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	495,7	479,4	556,1	740,0	1.092,2	1.019,9	1.062,9	4,2
Melkpoeder	183,3	290,7	266,2	288,9	542,3	459,8	466,7	1,5
Gefermenteerde producten	146,3	141,1	170,9	192,2	209,1	257,1	263,4	2,5
Boter en boterconcentraat	305,8	378,9	503,1	501,4	798,1	678,6	610,8	-10,0
Kaas	844,3	969,6	1.114,6	1.465,5	1.944,8	2.083,0	2.094,3	0,5
Wei en lactose	64,1	90,0	127,9	117,2	139,7	100,1	105,0	4,9
Condensmelk	34,6	47,0	74,7	82,7	135,7	114,6	98,3	-14,2
Melkdranken	30,9	26,0	36,1	49,6	61,1	84,4	91,9	8,9
Melk- en roomijs	46,7	42,8	53,0	60,8	74,2	89,4	97,4	9,0
Andere zuivelbereidingen	24,2	29,1	52,9	90,5	86,3	81,5	80,5	-1,2
TOTAAL	2.175,9	2.494,5	2.955,5	3.588,8	5.083,4	4.968,4	4.971,2	0,1

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

Net als de invoer, daalt ook de **uitvoer** in volume met 4% t.o.v. vorig jaar. In volume is de daling van melk en room met 4% hier de grootste reden voor. De grootste relatieve daling wordt opgetekend door boter (-18%), condensmelk (-12%), en wei en lactose (-11%). Voor boter zagen we vorig jaar echter een stijging van 15%, en ook condensmelk en wei en lactose stegen vorig jaar t.o.v. 2022.

Uitvoer in volume

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	668,1	891,7	1.006,4	861,3	1.138,4	1.236,5	1.187,7	-3,9
Melkpoeder	163,2	248,2	243,1	283,4	234,4	252,2	257,3	2,0
Gefermenteerde producten	328,7	295,8	213,3	257,5	288,7	275,1	274,5	-0,2
Boter en boterconcentraat	136,9	130,7	133,7	155,4	139,4	160,0	131,5	-17,8
Kaas	132,8	161,6	197,3	263,4	297,9	332,0	337,6	1,7
Wei en lactose	71,9	70,2	130,9	185,1	171,3	176,9	156,9	-11,3
Condensmelk	58,4	74,3	82,1	129,4	146,3	165,0	145,6	-11,8
Melkdranken	-	-	160,0	155,1	162,7	164,0	157,6	-3,9
Melk- en roomijs	94,5	74,4	34,8	30,0	34,8	32,4	31,8	-1,9
Andere zuivelbereidingen	32,2	17,8	44,4	60,9	63,1	67,1	57,3	-14,6
TOTAAL	1.686,6	1.964,6	2.246,0	2.381,4	2.677,0	2.861,2	2.737,8	-4,3

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

De **uitvoer** in waarde daalt minder sterk, nl. met 1%. Omdat de relatieve verandering in volumes in- en uitvoer gelijk zijn gebleven en de daling van de waarde groter is bij uitvoer, kunnen we concluderen dat de kiloprijs van de ingevoerde producten hoger is dan van de uitgevoerde producten. De sterkste dalers in uitvoer in waarde zijn condensmelk (-12%) en melkpoeder (-4%). Verder daalt ook de uitvoer van gefermenteerde producten, boter, melkdranken, en melk- en roomijs. De grootste stijging vindt plaats bij melk en room (+4%). Relatief valt vooral de stijging in de uitvoer van wei en lactose op (+35%), al bedraagt dit beperkte volumes.

Uitvoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	315,3	447,2	557,8	646,1	1.045,5	1.093,2	1.136,6	4,0
Melkpoeder	325,1	608,0	503,1	679,6	826,7	682,2	652,6	-4,3
Gefermenteerde producten	267,3	251,4	217,8	264,5	340,7	397,7	388,9	-2,2
Boter en boterconcentraat	376,7	492,5	463,5	615,2	949,0	912,7	892,6	-2,2
Kaas	474,2	594,9	740,7	963,0	1.324,6	1.538,0	1.563,3	1,6
Wei en lactose	30,1	46,4	43,2	47,3	67,5	53,9	72,8	35,1
Condensmelk	73,0	93,9	145,8	226,0	352,0	360,4	317,4	-11,9
Melkdranken	96,1	92,0	113,0	112,8	140,5	159,2	155,4	-2,4
Melk- en roomijs	186,5	131,6	101,3	102,7	120,4	137,4	133,5	-2,8
Andere zuivelbereidingen	63,3	50,9	82,1	159,1	192,0	210,3	185,2	-11,9
TOTAAL	2.207,6	2.808,8	2.968,4	3.816,3	5.358,9	5.545,0	5.498,3	-0,8

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

Sinds 2016 steeg het Belgische **handelsoverschot** voor zuivelproducten. In 2024 komen we net als vorig jaar uit op een handelsoverschot van ruim 500 miljoen euro. Ondanks een afname tegenover vorig jaar, ligt dit nog steeds ruim boven de niveaus van 2022 en eerdere jaren. De afname t.o.v. 2023 wordt veroorzaakt door een kleine daling van de uitvoer, terwijl de invoer nagenoeg constant bleef. Ondanks dit grote handelsoverschot, gaat dit om slechts 7% van de totale omzet van de Belgische zuivelindustrie.

Uitvoersaldo

(mio euro)	Uitvoer	Invoer	Saldo
1970	77	150	-74
1980	611	661	-50
1990	1.116	1.136	-20
2000	1.861	2.000	-139
2005	2.206	2.176	30
2010	2.808	2.495	313
2012	2.902	2.813	89
2013	3.171	3.135	36
2014	3.396	3.250	146
2015	2.965	2.956	9
2016	2.971	3.030	-59
2017	3.658	3.697	-39
2018	3.764	3.738	26
2019	3.833	3.613	220
2020	3.816	3.589	227
2021	4.191	3.937	254
2022	5.359	5.083	276
2023	5.545	4.968	577
2024	5.498	4.971	527

Bron: NIS, CRB vanaf 1995, Eurostat (via VLAM) vanaf 2005

De handelsbalans blijft duidelijk positief voor consumptiemelk, gefermenteerde zuivelproducten, consumptieroom, magere melkpoeder, en condensmelk. De meest negatieve handelsbalans noteren we voor melk in bulk en kaas. De negatieve handelsbalans voor melk en room in bulk is in feite een positief verhaal. Het gaat hier immers om invoer voor verdere verwerking in ons land. Dit maakt dat de creatie van toegevoegde waarde in ons land plaatsvindt, wat op zijn beurt onze economie ten goede komt.

België : uitvoer-invoer (1.000 ton)

Uitvoer	2010	2015	2020	2023	2024	% 24/23
Consumptiemelk	313	347	630	810	810	0,0
Consumptieroom	30	57	70	78	90	15,2
Gefermenteerde producten	296	213	258	275	270	-1,7
Boter en boterconcentraat	131	134	155	160	132	-17,3
Magere melkpoeder	136	164	205	192	197	2,6
Volle melkpoeder	112	79	79	60	60	0,0
Weipoeder	-	24	32	40	29	-27,7
Condensmelk	-	82	129	165	148	-10,1
Kaas	162	196	263	332	338	1,8
Melk in bulk	508	544	75	202	174	-13,9
Room in bulk	40	59	86	135	121	-10,3
Invoer	**2010**	**2015**	**2020**	**2023**	**2024**	**% 24/23**
Consumptiemelk	119	163	207	380	260	-31,5
Consumptieroom	16	13	28	18	17	-1,1
Gefermenteerde producten	136	134	135	145	166	13,9
Boter en boterconcentraat	112	157	137	125	96	-23,1
Magere melkpoeder	80	80	91	100	98	-1,9
Volle melkpoeder	52	43	34	57	67	16,7
Weipoeder	-	78	70	50	53	5,4
Condensmelk	-	75	79	97	79	-18,2
Kaas	272	278	363	445	423	-4,9
Melk in bulk	552	1.060	661	786	965	22,8
Room in bulk	105	49	112	168	128	-23,7
Handelsbalans	**2010**	**2015**	**2020**	**2023**	**2024**	**% 24/23**
Consumptiemelk	194	184	423	431	550	27,7
Consumptieroom	15	44	42	61	73	19,9
Gefermenteerde producten	160	79	122	130	105	-19,3
Boter en boterconcentraat	19	-23	18	35	36	3,4
Magere melkpoeder	56	84	114	92	99	7,5
Volle melkpoeder	60	36	45	3	-7	-369,2
Weipoeder	-	-54	-38	-10	-24	-135,3
Condensmelk	-	7	50	68	69	1,5
Kaas	-110	-82	-99	-113	-85	24,7
Melk in bulk	-43	-516	-586	-584	-791	-35,4
Room in bulk	-65	10	-26	-33	-7	78,7

-: gegevens niet beschikbaar

Bron: AMI

2.3.16. Groter aandeel aan BE zuivel blijft binnen de EU

Sinds 2022 stellen we de samenstelling van de EU evolutief voor doorheen de jaren, dus indien er een land toe- of uittreedt, verandert ook de toewijzing van dat land tot de EU dan wel de groep van de derde landen. Sinds 2005 evolueerde de samenstelling van de EU als volgt:

- 2007: toetreding van Bulgarije en Roemenië
- 2013: toetreding van Kroatië
- 2020: uittreding van het Verenigd Koninkrijk

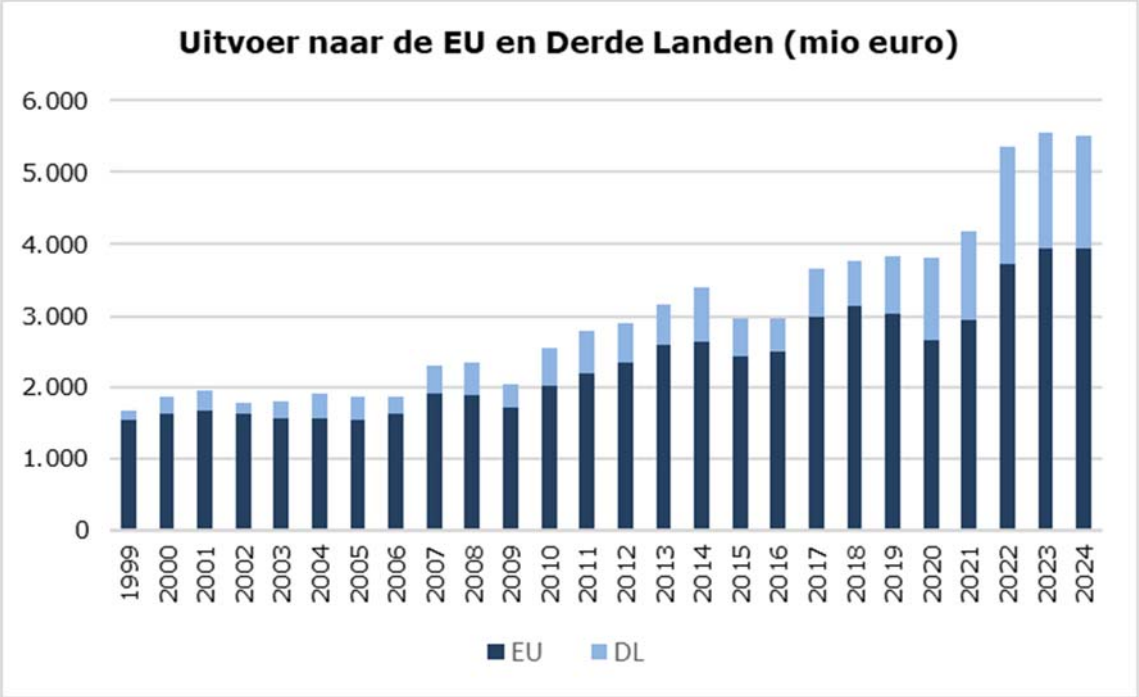

De statistieken vanaf 2020 beschouwen het Verenigd Koninkrijk als derde land. Hierdoor groeit het aandeel derde landen in de uitvoer abrupt van 21% naar 30%. De toename verschilt van product tot product. Vooral voor melkdranken, gefermenteerde zuivelproducten, condensmelk, kaas en roomijs zorgt de Brexit voor een sterke toename van het aandeel derde landen in de uitvoer.

In 2024 bedraagt het belang van afzet in derde landen net als vorig jaar minder dan 30%, nl. 28%. Dit betekent dat de blootstelling aan geopolitieke spanningen, handelsconflicten, strengere sanitaire invoereisen,… op het wereldtoneel relatief gezien een beetje gedaald is. Wanneer we de resultaten bekijken per productcategorie, liggen de trends voor de meeste producten in lijn met vorig jaar. Opvallend is de stijging in wei en lactose die binnen de EU blijft, maar dit is te wijten aan de verandering in definitie van die categorie. Zoals hoger vermeld maken voortaan ook lactoalbuminen deel uit van de categorie wei en lactose. Productcategorieën waarvoor het aandeel afzet in derde landen stijgt zijn melkpoeder, condensmelk, melkdranken, en melk- en roomijs.

Uitvoer: verdeling tussen de Europese Unie en de Derde Landen

	2005		2010		2015		2020		2023		2024	
(% van de waarde)	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL
Melk en room	98%	2%	98%	2%	96%	4%	89%	11%	91%	9%	92%	8%
Melkpoeder	45%	55%	26%	74%	37%	63%	27%	73%	35%	65%	33%	67%
Gefermenteerde prod.	95%	5%	96%	4%	95%	5%	68%	32%	61%	39%	65%	35%
Boter	74%	26%	87%	13%	85%	15%	84%	16%	84%	16%	84%	16%
Kaas	98%	2%	98%	2%	94%	6%	82%	18%	75%	25%	75%	25%
Wei en lactose	71%	29%	73%	27%	70%	30%	68%	32%	72%	28%	87%	13%
Condensmelk	97%	3%	96%	4%	92%	8%	75%	25%	70%	30%	69%	31%
Melkdranken	100%	0%	97%	3%	97%	3%	70%	30%	60%	40%	52%	48%
Melk- en roomijs	98%	2%	98%	2%	94%	6%	84%	16%	80%	20%	77%	23%
Andere zuivelbereidingen	37%	63%	22%	78%	50%	50%	33%	67%	17%	83%	20%	80%
TOTAAL	84%	16%	79%	21%	82%	18%	70%	30%	71%	29%	72%	28%

EU = Europese Unie
DL = Derde Landen
Bron: Eurostat (via VLAM)

Uitvoer naar de EU en Derde Landen in waarde

(mio euro)	EU	DL	TOTAAL
1999	1.533,84	130,73	1.664,57
2000	1.620,96	240,08	1.861,04
2001	1.678,40	272,84	1.951,24
2002	1.622,10	161,70	1.783,80
2003	1.553,60	237,40	1.791,00
2004	1.570,30	336,80	1.907,10
2005	1.549,30	323,40	1.872,70
2006	1.633,51	230,94	1.864,45
2007	1.900,23	399,20	2.299,43
2008	1.879,48	458,17	2.337,65
2009	1.719,67	326,89	2.046,56
2010	2.006,39	558,97	2.565,36
2011	2.192,40	602,73	2.795,13
2012	2.339,91	561,83	2.901,74
2013	2.601,76	569,54	3.171,30
2014	2.654,47	741,49	3.395,96
2015	2.428,31	536,75	2.965,06
2016	2.496,64	474,62	2.971,26
2017	3.000,31	657,80	3.658,11
2018	3.138,41	625,97	3.764,38
2019	3.044,80	788,50	3.833,30
2020	2.662,28	1.152,32	3.814,60
2021	2.943,06	1.247,48	4.190,53
2022	3.722,08	1.630,05	5.352,13
2023	3.941,09	1.601,24	5.542,33
2024	3.939,85	1.558,40	5.498,25

Bron: CRB, Eurostat (via VLAM) vanaf 2012

2.3.17. Buurlanden blijven belangrijkste exportbestemmingen

Ook in 2024 wordt het gros (87%) van de Belgische export afgezet in 20 landen, waarvan er zich 8 buiten de EU bevinden. In 2022 waren dat nog 10 derde landen. Het belang van onze directe buurlanden Nederland en Frankrijk als exportmarkt daalt (telkens met -8%), al staan ze wel nog steeds ruim op kop. De uitvoer naar Duitsland stijgt met 9% t.o.v. vorig jaar. Pas op positie 10 zien we met China een verre bestemming opduiken. Wat betreft de uitvoer binnen de EU, stijgt de uitvoer relatief gezien het sterkst naar Denemarken (54%), Italië (13%), en Polen (13%). Uitgedrukt in absolute waarde is de stijging het grootst naar Duitsland.

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten (mio euro)

2015	2024	Bestemming	2005	2015	2020	2023	2024	% 24/23
1	1	Nederland	515	737	827	1.178	1.086	-8
2	2	Frankrijk	437	596	648	985	911	-8
3	3	Duitsland	292	312	451	710	776	9
5	4	Verenigd Koninkrijk	240	236	258	527	530	1
4	5	Italië	152	266	225	328	374	14
8	6	Spanje	47	74	108	181	178	-2
6	7	Algerije	74	100	138	66	112	70
19	8	Polen	2	15	50	84	95	13
7	9	Luxemburg	61	85	97	97	91	-6
15	10	China	9	20	86	91	85	-7
9	11	Indonesië	7	42	67	68	73	7
6	12	Denemarken	18	21	31	41	63	54
11	13	Griekenland	26	24	30	61	62	1
10	14	Saudi Arabië	11	28	30	61	62	2
45	15	Irak	5	5	8	54	55	1
31	16	Tsjechië	2	9	22	50	48	-4
14	17	Filippijnen	3	21	38	50	47	-6
17	18	Portugal	18	17	25	41	43	5
42	19	Roemenië	2	5	18	34	39	15
36	20	Verenigde Staten	2	8	12	33	36	9
		Som Top 20	**1.922**	**2.622**	**3.169**	**4.741**	**4.766**	**0,5**
		Som van alle export	**2.208**	**2.968**	**3.854**	**5.545**	**5.498**	**-0,8**

Bron: Eurostat (via VLAM)

Wanneer we de top 20 aan niet-EU bestemmingen voor Belgische zuivel bestuderen, valt vooral Algerije op, naar waar de uitvoer met maar liefst 70% stijgt. Verder springt ook de stijging van 9% naar de VS in het oog. In vergelijking met 2015 zien we het stijgende belang van China, Irak en de VS onder de importeurs.

Ondanks de daling van de uitvoer naar enkele grote Aziatische afzetmarkten, blijft Azië het best vertegenwoordigd in deze top-20 eruit. De landen in het Midden-Oosten niet meegerekend, wordt er voor 271 mio euro naar Azië geëxporteerd in 2024. De tweede grootste regio is het Midden-Oosten, met 194 mio euro. De derde grote regio in deze top-20 is Afrika, goed voor een totaal van 179 mio euro.

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten buiten de EU27 (mio euro)

2015	2024	Bestemming	2005	2015	2020	2023	2024	% 24/23
1	1	Verenigd Koninkrijk	240	252	261	527	530	1
2	2	Algerije	74	101	138	66	112	70
7	3	China	9	20	86	91	85	-7
3	4	Indonesië	7	43	67	68	73	8
4	5	Saudi-Arabië	11	28	30	72	60	-17
20	6	Irak	5	5	8	54	55	0
6	7	Filippijnen	3	21	38	50	47	-6
17	8	Verenigde Staten	2	8	12	33	36	9
22	9	Yemen	2	4	5	33	33	-1
16	10	Ver. Arab. Emiraten	10	9	20	33	31	-6
5	11	Egypte	23	22	16	24	27	10
18	12	Zuid-Korea	4	7	25	27	26	-2
13	13	Marokko	8	11	8	19	24	24
14	14	Nigeria	2	9	30	17	22	28
9	15	Japan	3	16	18	24	20	-15
12	16	Maleisië	4	12	19	22	20	-11
10	17	Jordanië	11	14	10	16	18	9
21	18	Zwitserland	3	5	11	19	17	-10
24	19	Senegal	7	3	22	18	16	-7
11	20	Libanon	3	12	11	14	15	13
		Som Top 20 DL	**430**	**602**	**836**	**1.229**	**1.267**	**3,1**
		Som van alle export	**2.208**	**2.968**	**3.854**	**5.545**	**5.498**	**-0,8**

Bron: Eurostat (via VLAM)

2.3.18. De uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk stijgt

Sinds 1 januari 2021 is de Brexit een feit. Ondanks het vrijhandelsakkoord met de EU blijft dit een grote impact hebben op het bedrijfsleven, met o.a. strenge douaneformaliteiten. De grootste obstakels voor de uitvoer, nl. een kostelijke grenscontrole en gezondheidscertificatie voor een beperkte range aan zuivelproducten, werden wel pas ingevoerd in april 2024. Bovendien trad het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen Nieuw-Zeeland (NZ) en het Verenigd Koninkrijk (VK) in mei 2024 in werking, met erg voordelige invoervoorwaarden voor NZ zuivel. Het blijft dus moeilijk inschatten wat de uiteindelijke impact van de Brexit zal zijn op de zuivelhandel tussen België en het VK.

Voor het merendeel van de Belgische uitvoer van landbouw- en voedingsproducten zien we in 2021 een dalende uitvoer naar het VK. Voor zuivelproducten vanuit België echter, stellen we in 2021 een opmerkelijke stijging vast. Ook in 2022 en 2023 stijgt de Belgische uitvoer van zuivelproducten verder.

In **2024** zien we, uitgedrukt in waarde, opnieuw een kleine stijging (+0,5%) van de uitvoer van Belgische zuivelproducten naar het VK. Uitgedrukt in volume bedraagt de stijging +2,1%. Vooral de uitvoer van melkdranken kent een grote stijging, met 13% in volume en 19% in waarde. In relatieve wijziging valt vooral melkpoeder op, dat verdrievoudigt in volume en bijna verdubbelt in waarde.

Met in 2024 45% van de uitvoerwaarde voor zuivel blijft kaas het belangrijkste exportproduct naar het VK. Op de tweede plaats volgen de gefermenteerde zuivelproducten (22%), met enige afstand gevolgd door melkdranken en condensmelk.

Uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk in waarde

(mio euro)	2014	2016	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	10,9	8,5	10,2	6,0	4,3	3,9	3,8	-1,6
Melkpoeder	21,6	8,0	14,9	17,2	2,2	2,5	4,7	90,6
Gefermenteerde producten	47,9	43,1	43,8	61,0	107,9	120,6	117,6	-2,5
Boter en boterconcentraat	11,2	16,9	20,8	11,8	22,5	13,7	7,4	-46,0
Kaas	112,3	94,3	100,9	87,9	223,5	229,8	237,7	3,4
Wei en lactose	0,2	0,5	0,5	0,4	1,9	1,2	1,1	-8,3
Condensmelk	21,3	23,5	32,3	34,6	57,0	60,3	59,6	-1,2
Melkdranken	38,5	28,6	30,1	33,4	52,6	60,9	72,5	19,0
Melk- en roomijs	8,0	10,5	2,3	7,0	12,7	16,1	17,1	6,2
Andere zuivelbereidingen	3,8	2,3	2,2	1,9	9,0	18,2	8,4	-53,7
TOTAAL	**275,7**	**236,1**	**258,0**	**261,3**	**493,8**	**527,1**	**529,9**	0,5

Bron: Eurostat (via VLAM)

Uitgedrukt in volume is de categorie van melkdranken met 33% van het totaal duidelijk de grootste. Gefermenteerde melkproducten en kaas vervolledigen de top 3. Het volume melkpoeder dat uitgevoerd wordt stijgt van 0,6 naar 1,5 ton, ofwel een stijging met 163,7%.

Uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk in volume

(1.000 ton)	2014	2016	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	13,1	10,1	8,3	6,1	4,2	3,7	3,4	-7,2
Melkpoeder	7,0	3,2	6,2	6,0	0,5	0,6	1,5	163,7
Gefermenteerde producten	41,4	48,2	46,6	62,0	89,0	78,2	76,0	-2,8
Boter en boterconcentraat	2,9	4,8	3,7	2,7	3,3	2,3	0,9	-60,9
Kaas	26,4	29,8	28,7	25,1	46,0	44,2	46,7	5,7
Wei en lactose	0,0	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	-100,0
Condensmelk	10,7	13,1	17,0	19,3	19,5	20,5	20,9	2,0
Melkdranken	49,1	39,6	50,5	54,7	69,0	70,8	80,2	13,3
Melk- en roomijs	2,6	3,2	0,8	1,8	2,9	3,1	3,8	22,6
Andere zuivelbereidingen	3,7	1,7	0,8	0,7	8,8	13,3	8,2	-38,3
TOTAAL	**157,0**	**153,8**	**162,8**	**178,6**	**243,2**	**236,7**	**241,6**	**2,1**

Bron: Eurostat (via VLAM)

Gelieve hierbij te noteren dat de EU-VK handelsstatistieken niet de uitvoer voor de in land X geproduceerde goederen betreffen. Goederen worden immers geregistreerd daar waar ze effectief naar het VK vertrekken. Belgische goederen die via Frankrijk naar het VK gaan, worden geklasseerd als Franse export. Omgekeerd geldt dat Nederlandse goederen die via België in het VK worden verdeeld, geregistreerd worden als Belgische export.